

UNIVERS

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ FORSKNING ■ EXCELLENCE ■ DEBAT ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

The Aarhus Declaration

Deltagere fra Europa, Kina og USA var i sidste uge samlet på AU til konference om excellence.

Det resulterede i en fælles deklARATION:

The Aarhus Declaration Investing in Excellence – Preparing for tomorrow, som blev overdraget til uddannelsesminister Morten Østergaard.

LÆS NOGLE AF BUDDENE FRA EU-KONFERENCEN EXCELLENCE 2012 PÅ SIDE 8-9

Foto: Jesper Raas

Uddannelsesminister: "Praktikvinduer" til alle

Alle studerende skal kunne komme ud og snuse til erhvervslivet i løbet af deres uddannelse. Med fuld merit. Det ønsker uddannelsesministeren, og Studenterrådet bakker op. Men udviklingen er faktisk allerede i gang.

Af Lasse Emil Frost
lef@adm.au.dk

Fuld merit for et halvt års praktisk arbejde. Det bliver i fremtiden muligt, uanset hvad man læser. Uddannelsesminister Morten Østergaard ønsker nemlig at indføre såkaldte "praktikvinduer" på alle videregående uddannelser. Det fremgår af en ny redegørelse fra Uddannelsesministeriet, som foreslår at frigøre mindst 30 ECTS-point til kontakt med erhvervslivet på alle studieordninger.

– Vi vil ikke lave lovgivning på området, men vi ønsker at åbne en dialog om i højere grad at give anerkendelse og merit til de studerende, der ønsker at få praktisk erfaring i løbet af studiet, siger uddannelsesminister Morten Østergaard.

Ikke kun praktik

Forslaget bliver modtaget med kys-hånd af de studerendes repræsentanter i Studenterrådet.

– Det er en god ide at inddrage erhvervskontakt på alle uddannelser. I hvert fald så længe det er valgfrit. Uanset hvor teoretisk, din uddannelse er, skal du jo ud og arbejde

bagefter, siger styrelsesmedlem i Studenterrådet Jakob Ruggaard.

Dagspressens dækning af forslaget har i høj grad fokuseret på krav om praktikmerit. Ifølge Uddannelsesministeriets redegørelse skal de 30 ECTS-point imidlertid kunne gives til både "praktik, klinik eller lignende og/eller mulighed for erhvervsamarbejder."

– Vi er åbne over for alle mulige former for tilknytning til arbejdsmarkedet. Der ligger ikke en fast plan om, at vi skal gøre det på én måde, siger Morten Østergaard og erklærer sig samtidig enig i Studenterrådets ønske om at gøre praktik-

vinduet valgfrit for de studerende.

Udviklingen er allerede i gang

Selvom Morten Østergaard ikke ønsker at lave lovgivning på området, vil han alligevel tage sit forslag med til forhandlingerne om AU's udviklingskontrakt for 2012.

– Det er oplagt at tage forslaget op her. Jeg forventer, at der bliver reageret på vores punkter om erhvervsparathed, siger han.

Udviklingen er dog allerede i gang flere steder.

– På Science and Technology er det konventionelle praktikforløb ikke så udbredt. Til gengæld åbner vi mere og mere op for en del pro-

jektarbejde samt etårige specialer i samarbejde med erhvervslivet, siger prodekan for uddannelse på Science and Technology Tom Vindbæk Madsen.

Også på BSS bliver der åbnet op for meritgivende erhvervsforløb, siger juraprofessor og medlem af AU Forum for Uddannelse Jørgen Albæk Jensen.

– Jurastudiet har normalt været ret konservativt på den front og alene givet 10 ECTS-point for et halvt års praktik. Det er eksempelvis nu blevet muligt at fordoble til 20 point, hvis man skriver en semesteropgave på 15 sider, siger han. ■

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER

NY PLAN FOR ADMINISTRATIONEN

UNIVERSITETSLEDELSEN VIL AFHJÆLPE DE ADMINISTRATIVE FRUSTRATIONER. SE DERES NYE SYVPUNKTSPLAN.

LÆS MERE > SIDE 3

KULTURVIDENSKAB BLANDER KORTENE

ARTSFORSKERNE SKAL FINDE SAMMEN I NYE PROGRAMMER. MEN HVAD MED SAMMENHÆNGEN MELLEM FORSKNING OG UDDANNELSER?

LÆS MERE > SIDE 4-5

BAUMAN PÅ BESØG

DEN 87-ÅRIGE SOCIOLOG ZYGMUNT BAUMAN TALTE OM EN SAMTID, HVOR ALT ER I BEVÆGELSE, MEN INGEN KENDER RETNINGEN.

LÆS MERE > SIDE 10

CONFERENCE AT AU

EXCELLENCE 2012 SENT A CLEAR SIGNAL TO THE POLITICIANS OF EUROPE: RESEARCH AND EDUCATION ARE THE WAY TO SOLVE THE CURRENT CRISIS.

READ MORE > PAGE 2

Closer cooperation with Chinese university

The elite Tsinghua University in China and Aarhus University have now signed an extension of their existing cooperation agreement, resulting in an undertaking to intensify their partnership by both universities.

"China is investing hugely in research at the moment, and as a Danish university – indeed as a European university – it is absolutely vital that we maintain a close partnership for education and research with academic heavyweights such as Tsinghua," says Lauritz B. Holm-Nielsen, Rector of Aarhus University.

Do you need help in a crisis?

If you're having a hard time at work at AU because you're suffering from stress or experiencing problems with your colleagues, there is now help at hand thanks to a new joint AU agreement with a firm of consultants called Prescriba.

You can enquire into the possibility of getting some therapy either by talking to your immediate superior or by calling Prescriba direct on 7022 1266 (lines are open 24 hours a day). Your immediate superior can arrange up to five sessions of therapy, while a direct approach to Prescriba can lead to up to three sessions straightaway.

Give researchers more money and greater freedom

CONFERENCE Excellence 2012 sent a clear signal to the politicians of Europe: research and education are the way to solve the current crisis in Denmark.

By Peder Holm-Pedersen
and Bjørg Tulinus
peho@dpu.dk and btu@adm.au.dk

Europe is in a crisis. The world is changing fast; and even ancient, venerable European universities are losing ground in the new world order. This was the situation that inspired the agenda for the Excellence 2012 conference, which was held at Aarhus University on 18-20 April as part of the official Danish Presidency of the EU.

At the conference more than 300 participants from European, American and Chinese universities, leading business executives and politicians met to discuss the true nature of excellence in research, why excellence is important, and how it can be created. And even though the perspectives presented were of course very different, almost everyone agreed that one of the factors involved in creating the best conditions for excellent research involved giving more time and space to researchers by giving them more long-term grants – as well as giving them greater freedom in an environment in which interdisciplinary cooperation had high priority.

Remember Kennedy's words

While several of the keynote speakers focused on how to improve the external framework of research, a few speakers talked about how researchers could alter

their own mindsets.

Flemming Besenbacher, Professor at iNANO and Chairman of the Board of the Carlsberg Foundation, pointed out that researchers had a responsibility. Paraphrasing the words of Kennedy, he said that researchers should ask not what other people could do for them, but what they could do for their country. There were plenty of challenges, and time was short if solutions were to be found before things got out of control, he said.

Climate change and shortages of food, water and energy were some of the urgent issues underlined by Besenbacher. And while corporate social responsibility or CSR attracts considerable interest these days, Besenbacher wanted research to adopt a new concept: SSR, or Scientific Social Responsibility.

He said that this was where excellent research came into the picture, and that it needed to be interdisciplinary if it was to cope with the problems the world was facing.

Focus on young people

Many of the speakers agreed with Besenbacher that the university world still had a number of conservative attitudes that were no longer relevant these days. And that excellence could only be achieved by allowing more space for new ideas, new methods and (to be specific) new, young researchers.

The European Research Council

(ERC) is an example. It was set up in 2007 with a view to stimulating excellent research and making Europe more attractive.

Helga Nowotny is the President of the ERC, and she reported that the ERC had recently decided to give more grants to young applicants. According to Nowotny, five-year grants from the ERC ensure that young researchers gain a degree of freedom that would otherwise be unattainable.

She said that in Europe there had been a tendency to keep young researchers under the wings of their professors for far too long. As a result, many of them preferred to do their research in the US, where they were given much greater freedom to concentrate on their particular field of interest.

With an ERC grant behind them, young researchers now had the opportunity to put together their own teams; and Nowotny explained that these teams had an extremely international flavour. So European funding also helped to attract talented researchers from other parts of the world. And she underlined that Europe had to speak with a single voice if it was to survive global competition: the time had come for European countries to stop acting alone.

Second-best is not good enough

The three-day conference resulted in the Aarhus Declaration, which is entitled "Investing in Excellence

Tegning: Jens Høge/www.hoget.dk

– Preparing for Tomorrow”.

On conclusion of the conference, this declaration was presented to Morten Østergaard, the Danish Minister for Science, Innovation and Higher Education, with a request that it should be included in future negotiations regarding European research policy.

You might be wondering why we need a declaration stating that European research policy should focus on excellent research. After all, what else should research ever be? But the situation is not quite as straightforward as it might seem, said Morten Østergaard.

“The observance of excellence as a basic principle governing the allocation of European research funds is under pressure from two sides. For one thing there is an imbalance in the amount of funding the European countries manage to attract, so some people would like to see funding being allocated more equally. Depending on the populations of individual

countries, for instance, instead of depending on the quality of the research done there,” he said.

The other type of pressure mentioned by the minister relates to the fact that increasing focus is being placed on research as a means of solving major social challenges. But here too, the minister believes that we need to focus on excellence:

“We don't need the second-best solutions for society. We must make sure that the best researchers are given the chance to meet these challenges,” he said.

So the minister was delighted to accept the declaration:

“It sends a strong signal from the united European world of research. And this is exactly the right signal at the right time. Excellent research can provide much of the answer to the question of how Europe, including Denmark, can cope with the challenges of the future.” ■

UNIVERS

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: 12843
i perioden 1. januar 2011-30. juni 2011.

Den nyeste udgave af UNIVERS kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 14. maj.
Deadline for indlæg 7. maj kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1448

8000 Aarhus C
T: 8715 0848

E: univ@au.dk
W: www.au.dk/univers

Annoncer: dgMEDIA 7027 1155

Tryk: Avis-Tryk A/S
ISSN: 1604-1607

Bjørg Tulinus
Ansv. redaktør
T: 8715 3053
E: btu@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Redaktør
T: 8715 3054
E: ksl@adm.au.dk

Peder Holm-Pedersen
Journalist
M: 2462 6782
E: peho@dpu.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8715 3028 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Peter Nicolaisen
Journalistpraktikant
T: 8715 3058
E: pn@adm.au.dk

Marie Groth Andersen
Journalist
T: 8715 5103
E: mgo@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studentskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Lasse Emil Frost
Studentskribent
M: 2567 0547
E: lef@adm.au.dk

Sanne Hyldgaard
Studentskribent
M: 2462 2860
E: shy@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8715 3042
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotograf
T: 8715 3043
E: jbra@adm.au.dk

Anders Trørup
Fotografelev
T: 8715 3043
E: avt@adm.au.dk

Hreinn Gudlaugsson
Grafiker
T: 8715 3101
E: hrg@adm.au.dk

Katrine Brandt Møller
Grafisk designer
T: 8715 3285
E: kbm@adm.au.dk

Astrid Friis Reitzel
Grafisk designer
T: 8715 3102
E: afr@adm.au.dk

Ny fælles ordning om psykologisk rådgivning

Har du det svært på arbejdet, fordi du går og tumler med for eksempel stress eller samarbejdsproblemer, kan du få hjælp via en ny fælles AU-aftale med rådgivningsfirmaet Prescriba. Du får adgang til psykologrådgivningen ved enten at snakke med nærmeste leder eller ved selv at tage direkte kontakt til rådgivningen. Tager man kontakt via nærmeste leder, kan man få op til fem samtaletimer, men man kan også henvende sig direkte til rådgivningsfirmaet døgnet rundt på 7022 1266 og med det samme få adgang til op til tre timers samtale.

Cykler binder instituttet sammen

Institut for Biomedicin er lagt sammen af seks gamle institutter under Health. Det nye institut er placeret tre forskellige steder i bunden af Universitetsparken, og sekretariatslederen og de TAP'er, der ikke er flyttet ud i det administrative center, bruger en del tid på at gå rundt. Det vil instituttet nu gøre noget ved. De har indkøbt to institutcykler, der skal binde instituttet tættere sammen.

– En af vores udfordringer er, at vi er fysisk adskilte og samtidig gerne vil opfatte os selv som et fælles sekretariat. Cyklerne gør det nemmere at komme rundt. Samtidig brander cyklerne også instituttet, siger sekretariatsleder Morten Pless. Institutet har indtil videre anskaffet to cykler som forsøg. Bliver forsøget en succes, skal der købes flere.

Foto: Jesper Røis

Ny syvpunktsplan skal forbedre administrationen

REORGANISERING På baggrund af de sidste måneders hårde kritik har universitetsledelsen sat sig sammen for at se, hvad man kan gøre for at afhjælpe de administrative frustrationer her og nu.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Kursustilmeldinger, der ikke virker. It-systemer, der tager alt for meget tid fra forskningen, og mangelfuld kommunikation om, hvor man fremover skal få hjælp fra en administrativ medarbejder.

Kritikken af universitetets administrative service i almindelighed og konsekvenserne af reorganiseringen i særdeleshed har fyldt godt på blandt andet denne avis' debatsider i de sidste måneder.

Både medarbejdere og studerende har efterlyst handling her og nu, og det er præcis det, universitetsledelsen prøver at gøre, forklarer universitetsdirektør Jørgen Jørgensen.

På baggrund af et nyligt afholdt møde om strategi, ledelse og administration med blandt andet institutledere og vicedirektører har universitetsledelsen vedtaget en række administrative initiativer på områder, hvor en hurtig indsats gerne skulle gøre en forskel.

Råder bod på udeståender

– I starten skitserede vi organisationen ud fra, hvad, vi forventede, ville være det mest hensigtsmæssige. Nu har vi nogle praktiske erfaringer, og derfor har vi undersøgt, om de giver anledning til ændringer, og det gør de altså på en række punkter. Det er en forbedring af administrationen, som meget gerne skulle adressere nogle af de problemer, som folk oplever i hverdagen, siger han.

I et notat om de nye tiltag skriver Jørgen Jørgensen, at der i løbet af den faglige udviklingsproces "er sket fejltagelser," men det skal ikke forstås sådan, at han har en liste med konkrete vildskud i tankerne, forklarer universitetsdirektøren.

– Ordet fejltagelser skal forstås sådan, at vi på nogle områder, for

eksempel i forhold til kommunikationen i organisationen, har haft nogle udeståender, som vi skulle have afklaret tidligere. Det er blandt andet det, vi prøver at råde bod på nu.

Flere sekretærer skal aftales lokalt

Et af de vigtigste kritikpunkter gennem de sidste måneder er, at der på nogle institutter mangler praktisk sekretærbistand, fordi mange af medarbejderne er flyttet til AU Administration. At dette punkt ikke er med i syvpunktsplanen, er ikke noget tilfælde, forklarer Jørgen Jørgensen.

– Som følge af de mange flytninger af både enheder og enkeltpersoner, så kan der være nogle institutter, der ikke har sekretærer nok, fordi særlig mange er flyttet fra lige netop deres område. Men det er vores indtryk i universitetsledelsen, at behovet varierer meget fra institut til institut, og derfor har vi ladet det være op til de lokale ledere at afdække behovet og i givet fald løse det, siger han.

Skal sættes i gang her og nu

Alle de initiativer, som universitetsledelsen har valgt at sætte i værk, er valgt ud fra, at de kan virkeliggøres her og nu. På et enkelt punkt kan der dog godt gå lidt længere tid.

– En række af problemerne med brugerfladerne i de nye it-systemer kan vi ikke løse selv, fordi det er statslige systemer udviklet af for eksempel alle universiteterne i fællesskab. Men selvom vi måske ikke kan løse problemet her og nu, ser vi på, om vi kan afhjælpe det ved i en periode at bruge sekretærtimer på at aflaste det videnskabelige personale. Det er noget af det, vi vil undersøge sammen med hovedområderne og institutterne, siger han. ■

Foto: Lars Kruse

Nu har vi nogle praktiske erfaringer, og derfor har vi undersøgt, om de giver anledning til ændringer, siger universitetsdirektør Jørgen Jørgensen.

DE SYV INITIATIVER, DER SKAL FORBEDRE ADMINISTRATIONEN

Alle punkter bliver diskuteret og sat i gang af de relevante vicedirektører inden for de næste uger.

Et nyt brugerpanel. En fast nedsat gruppe af medarbejdere skal give input til udviklingen af de administrative systemer.

Bedre intern kommunikation. Medarbejderen skal både kende baggrunden for de mange udviklingsprojekter og helt praktisk vide, hvor man finder hjælp til at afregne for rejser eller til at booke et eksamenslokale.

Single point of contact. En kontaktlister over, hvem man kontakter, hvis man sidder på et institut eller et center og har brug for administrativ hjælp.

Mere ansvar til administrationscheferne og funktionscheferne. Flere sager skal kunne aftales og afgøres af lederne i de administrative centre, uden at det er nødvendigt at spørge højere oppe i systemet.

Større brugervenlighed i it-systemerne. Dette kan dog blive en lidt længere kamp, da flere af de nye systemer, der bliver taget i brug lige nu, bliver udviklet på nationalt niveau og derfor også skal ændres der.

Mindre belastning af institutterne. Nye projekter skal prioriteres skarpere, så en masse nye tiltag ikke bliver udrullet samtidig, med mindre det er strengt nødvendigt.

En fælles sprogpolitik. Der skal være klare retningslinjer for, hvilke administrative dokumenter der skal oversættes til engelsk – og de skal kun oversættes én gang.

AU får besøg af meget unge forskere

Den 29.-30. april falder gennemsnitsalderen blandt Aarhus Universitets forskere ganske betragteligt for en todages periode. Her er universitetet nemlig vært for finalen i konkurrencen "Unge forskere". Konkurrencen er delt op i to puljer – juniorgruppen for forskerspirende folkeskoleelever og seniorgruppen for unge under 21 år – og begge skal finde en vinder ved arrangementet i Søauditorierne. På billedet er det en af vinderne fra sidste års konkurrence, Anton Birkedal, 7.a, Faaborg Sundskole, der fortæller H.K.H. Prins Joachim om sit vinderprojekt. Du kan læse mere på formidling.dk under "unge forskere".

Nyt onlinemagasin lader forskeren komme til orde

På et nyt selvstændigt univers på Videnskab.dk bliver det nu muligt for forskerne selv at skrive og fortælle om deres forskning, og samtidig bliver det et rum for diskussion af videnskabens principielle spørgsmål og vilkår. Den nye side, som er døbt ForskerZonen, kan findes på videnskab.dk/forskerzonen, og selvom den har særlig fokus på forskerne, er den åben for alle interesserede.

Kulturvidenskaben får en ny platform

FAGLIG UDVIKLING Forskerne på Arts skal fremover finde sammen i forskningsprogrammer. Det skal både styrke forskningen og tværfagligheden. Men nogle frygter, at den nye struktur vil gå ud over sammenhængen mellem forskning og uddannelser.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Mere tværfaglighed og større fokus på forskning. Det er målet, når flere hundrede forskere på Arts nu skal organisere sig i forskningsprogrammer på tværs af faggrænser.

– Fakultetets forskningstygde skal mere frem i lyset, som prodekan Anne Marie Pahuus udtrykker det.

– Kulturvidenskaberne lever i høj grad af deres uddannelser, hvor forskningen økonomisk set fylder meget mere på andre hovedområder på Aarhus Universitet, siger prodekanen for forskning og talentudvikling. Hun ser den nye organisation som en mulighed for, at forskerne bedre kan gribe politikernes invitation og opfordring til en mere praksisnær forskning, som også kan sikre kulturvidenskaberne en større del af de nationale og internationale forskningsbevillinger.

Selvom alle forskere nu deltager i forskningsprogrammer, betyder det ikke, at al forskningsaktivitet skal foregå i dem, understreger Anne Marie Pahuus.

– Programmerne er netværk, som skal fremme en kollektiv arbejdsform, der giver mening inden for de respektive fagligheder. Tanken er, at man i de enkelte programmer finder områder, hvor man har udbytte af at udveksle sit arbejde med andre forskere, forklarer prodekanen.

Hun ser også programmerne som en bedre integration af de ph.d.-studerende og juniorforskere.

– Den har været forbilledlig nogle steder, mens den i andre miljøer har ladet mere tilbage at ønske, siger Anne Marie Pahuus.

Ikke på forskernes præmisser Selvom tværfaglighed ikke er det eneste mål med forskningsprogrammerne, havde institutleder Bjarke Paarup på Institut for Kultur og Samfund gerne set flere fagligheder blande sig i nogle af de kommende ni programmer på dette institut.

– Jeg ville også ønske, at flere

”Jeg ville også ønske, at flere programmer rettede sig mere mod nogle af de udfordringer, som samfundet står over for. Men jeg er sikker på, at det kommer hen ad vejen.

Bjarke Paarup, institutleder

programmer rettede sig mere mod nogle af de udfordringer, som samfundet står over for. Men jeg er sikker på, at det kommer hen ad vejen, siger han.

Et program, der ikke signalerer tværfaglighed, kommer fra det tidligere Institut for Filosofi og Idehistorie. Her har seniorforskerne budt ind med et program, som foreløbig bærer titlen "Pro-

gram for filosofisk og idehistorisk forskning: Refleksion, perspektiv og kritik".

De har valgt det fælles program for at undgå, at adskillelsen mellem forskning og undervisning bliver endnu større, som lektor Ole Morsing siger med henvisning til, at den nye struktur på Arts opererer med en dobbeltorganisering i forskningsprogrammer og uddannelsesfagudvalg (UFU) uden direkte sammenhæng.

– Det gør det næsten umuligt at opretholde en sammenhæng mellem forskning og undervisning, siger Ole Morsing. Han afviser, at programmet er udtryk for, at de to fag vil lukke sig inde eller forsøger at bekæmpe tværfagligheden.

– Tværtimod er det et forsøg på at fastholde den omsiggribende tværfaglighed, der udfolder sig hos os, uden at aktiviteterne skal puttes ind i en ramme, som kan komme til at skade mere end gavne. Risikoen er, at forskningen bliver a la de gamle østeuropæiske femårsplaner, hvor den skal passe ind i et program, så det ikke foregår på forskernes præmisser, siger Ole Morsing.

Han mener, at der på sigt kan blive tale om en fuldstændig ændring af universitetets fokus.

– Grænsen for pålagt og frivillig forskning – dvs. den forskning, der udspringer af alle de forskellige engagementer, man som universitetsansat er involveret i – flytter sig og gør det uoverskueligt, hvad der foregår, siger Ole Morsing.

Filosoffen Steen Brock er ikke enig med sine kollegaer på det gamle institut og er selv gået ind i

et andet program.

– Filosofi er i forvejen et tværfag, og mine kollegaer mener åbenbart, at de en gang for alle har besluttet, hvor de hører hjemme. Jeg har mere tænkt på, hvad jeg gerne vil lave de næste tre år, siger filosofilektoren. Han ser det filosofiske og idehistoriske program som et desperat forsøg på at samle den forskning, der på det tidligere institut blev tvunget til at dele sig op i forskningsgrupper.

– Det ironiske er, at den opdeling nu bliver institutionaliseret,

fordi de nye forskningsprogrammer skal opdeles i forskningsenheder. Det er et problem, fordi det ofte vil være enheder, der værner om forskellige typer fagligheder. Det er både forståeligt og legitimt, men mod ånden i processen, mener Steen Brock.

Morgenforedrag for ledere vender tilbage i foråret

Business and Social Sciences byder endnu en gang velkommen til foredragsrækken "Hvad skal Danmark leve af?". Forskerne fra universitetet vil denne gang særligt analysere den aktuelle krise fra en række forskellige vinkler, der spænder fra "Ja, din organisation kan lære af kriser!" ved professor Winni Johansen og professor Finn Frandsen til "Eldrebyrde eller ældrestyrke?" ved professor Peder J. Pedersen. Foredragsrækken strækker sig over syv mandag morgener fra den 23. april-11. juni 2012, og man kan læse mere på au.dk/hvadskalvileveaf

Forskningsdøgn – med aktiv aldring og antidoping

Det var igen i år muligt at blive klogere på stort set alt til Aarhus Universitets Forskningsdøgn-arrangementer i hele landet. Hvis du gik glip af Forskningsdøgn, vil tv-holdet bag Danskernes akademi i løbet af foråret genindspille en række af foredragene, så de efterfølgende vil kunne ses på DR2 og dr.dk/danskernesakademi. På billedet er det fysikshowstandens tørre, der tiltrækker undrende blikke.

Foto: Jesper Røis

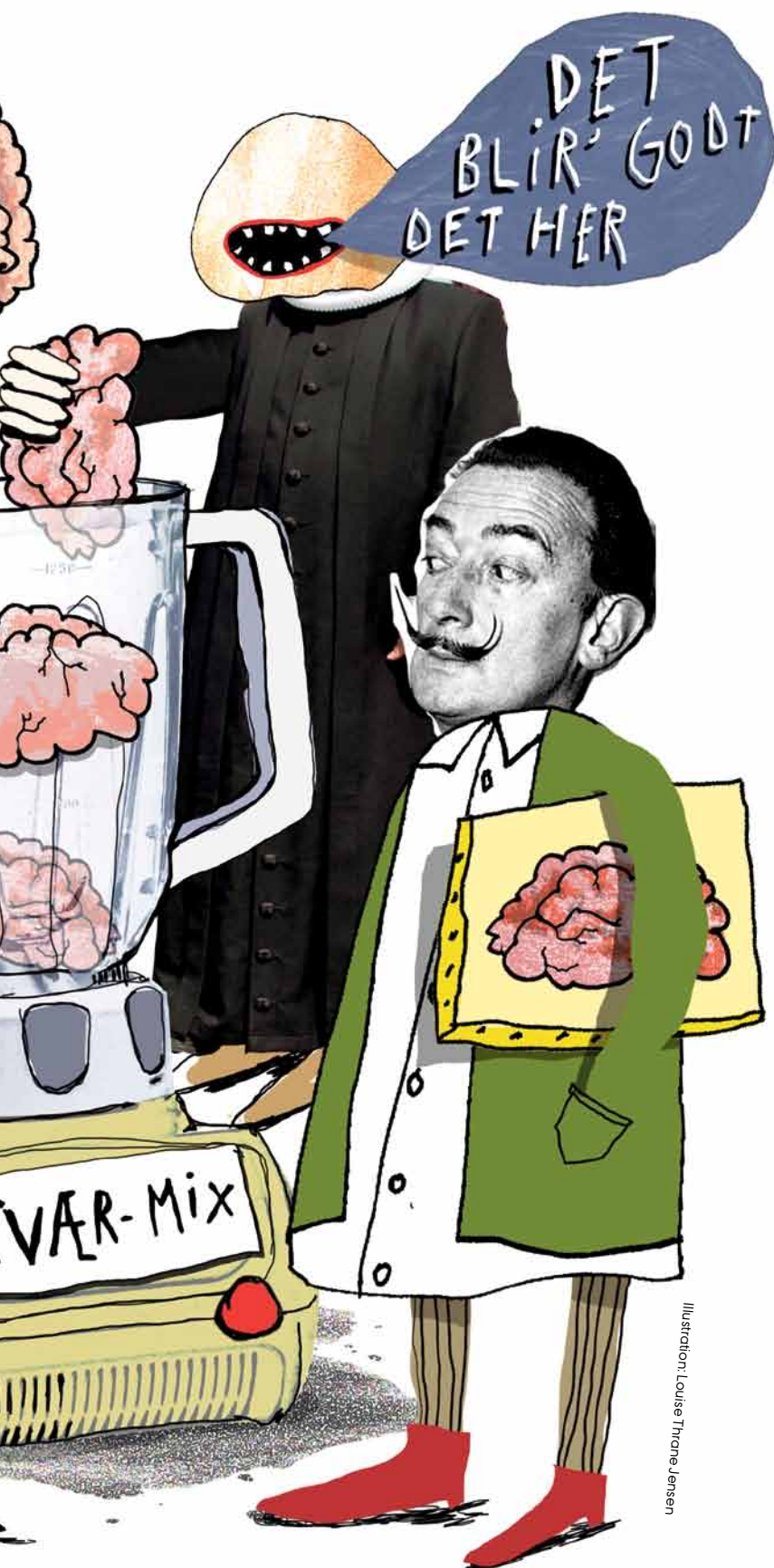

Illustration: Louise Thorne Jensen

Vigtigt at bevare faglig identitet

For teologen, professor Svend Andersen, har det været vigtigt, at forskerne i de nye programmer kan bevare den traditionelle faglige identitet. Derfor er han også glad for, at institutledelsen har

blåstemplet programmet "Kristendom og teologi i kultur og samfund". Det omfatter stort set alle teologiforskere fordelt på en række forskningsenheder, men åbner sig også mod andre fag.

– Omverdenen ændrer sig ikke efter AU's ideer, så der er stadig

noget, der hedder kirkehistorie, Gl. Testamente, systematisk teologi og så videre. Netop når AU lægger så stor vægt på at være synlig på det internationale landkort, må man tage et vist hensyn til, hvordan de faglige miljøer ser ud internationalt, begrunder han programmet, der skal sikre en sammenhæng i forskningen, så den også kan hænge sammen med undervisningen.

Svend Andersen tror, at forskningsprogrammet måske kan skabe en større sammenhæng mellem de forskellige teologiske discipliner, som på det tidligere Teologisk Fakultet havde tendens til at dele sig i grupper.

Også professor i Ny Testamente, Eve-Marie Becker, er tilfreds med resultatet.

– Det er generelt godt, at man fokuserer og synliggør forskningen i Aarhus. Mit eneste ønske har været, at vi kan fortsætte i de forskningsområder, vi hver især arbejder i, fordi de også er internationalt gældende. Men jeg vil gerne stå på to ben, hvor jeg i programmet kan arbejde kollektivt og mere eksperimenterende, siger Eve-Marie Becker. Hun regner med, at programmet også kan resultere i mere tværfaglige undervisningsforløb.

En af de forskere "udefra", der har meldt sig til "Kristendom og teologi i kultur og samfund", er historikeren Nina Koefoed. Hun fandt det oplagt at være med i forskningsenheden, der beskæftiger sig med reformationens virkninger i Danmark.

– Det passer utrolig godt ind i min aktuelle forskning i reformationens betydning for familierelationer. Og der, tror jeg, den ny struktur har lettet samarbejdet, siger hun. Ideen om samarbejdet med teologerne spirede dog allerede for et års tid siden.

– Min primære forskning vil ligge i forskningsprogrammet, og den vil stadig hænge sammen med den undervisning, jeg varetager. Men jeg kan se en risiko for fællesskabet omkring undervisningen, når jeg ikke forsker sammen med dem, jeg deler gang med, siger Nina Koefoed.

Opdeling kan give problemer

Den organisatoriske opdeling af forskning og undervisning er et problem, mener kunsthistorikeren Camilla Paldam.

– Det er svært at se, hvordan det i praksis skal spille sammen, når lederne af de enkelte programmer har personaleansvaret for de tilknyttede juniorforskere, mens seniorforskernes personaleledelse ligger hos lederne af de undervisningsteam, der er tilknyttet uddannelsesfagudvalgene (UFU'er). Hvordan skal juniorforskere så indgå i undervisningen? Og hvordan skal forskningen koordineres med UFU'erne? Vi har også en række discipliner, som direkte afspejler den aktuelle forskning og derfor skifter fra år til år. Så jeg håber, der bliver en koordination mellem de to grupper, siger Camilla Paldam.

Fra Institut for Æstetiske Fag har hun gode erfaringer med at ar-

bejde i forskningsprogrammer.

– Det har været meget produktivt at arbejde sammen i større team, så længe forskningsfriheden er intakt. Og det ser den ud til også at være fremover, siger Camilla Paldam.

For lektor Peter Lauritsen er det tværfaglige samarbejde heller ikke nyt. Han forsker i it ud fra en humanistisk vinkel, og både det tema og mange samarbejdspartnere fortsætter i det ny forskningsprogram.

– Det bliver et åbent og inviterende program, men med større fokus på at kunne arbejde på tværs, siger Peter Lauritsen, der glæder sig over, at forskningen nu får mere opmærksomhed.

– Den har behov for bedre pleje. Og ud over penge kræver det også mere kollektive miljøer med bedre blik for de unge forskeres situation og mere dialog mellem forskerne om deres forskning. ■

FAKTA

Alle forskere på de tre store institutter på Arts og på det institutlignende Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier (CUDIM) skal fremover være med i et forskningsprogram. I hvert program oprettes et antal forskningsenheder.

På Institut for Kultur og Samfund er der ni programmer.

Institut for Æstetik og Kommunikation har oprettet otte programmer.

Ved CUDIM er det endnu ikke afklaret, om der skal være et eller to programmer.

Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) har haft programmer og enheder i flere år. Nye programmer er etableret ved at lægge nogle enkelte af disse sammen, således at der nu er ti.

Lederne af de tre institutter vil i løbet af de kommende uger udpege en leder for hvert enkelt program blandt de seniorforskere, der deltager i programmerne.

Størrelsen af programmerne varierer fra 15 til 40-45 deltagere.

Programmerne skal løbe i tre til fem år med en evaluering efter to år.

DEBAT

Undervisningen kan blive undergravet af ny økonomistyring

Uddannelse

Af Lars Peter Nielsen,
professor og forhenværende studieleder,
Institut for Bioscience

Efter sigende pønser man på at indføre timeregnskab for undervisningen og dele STÅ-indtjeningen ud efter STÅ-produktionen på de enkelte institutter. Det vil efter min mening være gift for vores biologiuddannelse og mange andre AU-uddannelser, der holdes oppe af engagerede lærerteam. Uddannelsen af nye biologer er og har altid været en central og kær del af vores arbejde, og alle fra adjunker til professorer bidrager på alle niveauer, uanset hvad man ellers

har travlt med. Begrebet "frikøb" forstår vi ikke, for undervisningen er ikke nogen sur tjans, og undervisningsudvalgets største opgave er ikke at sikre nok undervisning, men at reducere lærernes mange kursusforslag til en håndterlig mængde. Forskning og undervisning er uadskillelige, ikke mindst i kursusprojekter, bachelorprojekter og specialer, som gerne kører så tæt på forskningsfronten som muligt.

Ligesom på andre naturvidenskabelige uddannelser er biologiuddannelsen sammenstykket af kurser fra flere institutter, og forholdet mellem indsatsen

og STÅ-produktionen varierer naturligvis enormt mellem de enkelte kurser og fagområder. Der er langt fra forelæsninger for 300 studerende på et elementært og uforanderligt matematikkursus til et kandidatkursus i økologi med laboratorieøvelser, feltkurser og et fagligt indhold, der konstant skal opdateres. Det tages der højde for i dag, hvor STÅ-midlerne blot lægges i fakultetets fælles kasse, hvorfra de fordeles efter konkrete vurderinger af behov i faggrupper, indsatsområder m.v. At lade STÅ-midlerne følge STÅ-produktionen ud på institutniveau og registrere indsatsen på afdelings- og personniveau vil medføre komplicerede

udligningsordninger, mange konflikter og invasion af andre hensyn end den gode uddannelse i planlægningen.

For mere end 10 år siden, mens jeg var studieleder på biologi, blev vi også udsat for et stærkt politisk pres for at indføre detaljerede budgetter og regnskaber for undervisningsindsatsen. Det lykkedes os at afværge det med en elegant administrativ fortolkning, og de studerende, som ellers havde sat det hele i gang med en klage til politikerne, bakkede op, da de indså, hvor meget de stod til at miste. Det blev tydeligt, da man på Københavns Universitet gav efter

for presset og gik i gang med registreringer, normer og regnemaskiner. Resultatet var, at omkring en tredjedel af kurserne forsvandt fra læseplanen på biologi, både fordi der ifølge tallene ikke var råd eller tid til dem, og fordi entusiasmen blandt underviserne sank.

Hvis der et sted på AU er problemer med for ringe omfang eller kvalitet af undervisningen i en uddannelse, må man have modet til at løse dem dér, i stedet for at ødelægge undervisningen andre steder, hvor den påviseligt fungerer. ■

EUROPAMINISTER NICOLAI WAMMEN OM EU'S UDVIDELSE

Døren står på klem for en række landes medlemskab i EU, men hvad er udsigterne til nye landes optagelse i EU?

Kom og hør, når europaminister Nicolai Wammen debatterer udvidelsen af EU med professor Philipp Schröder, Nationaløkonomisk Institut, Handelshøjskolen, Aarhus Universitet og lektor Derek Beach, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet.

Herefter er der fri publikumsdebat.

Mandag den 7. maj kl. 15.00-16.30
Aulaen, Ndr. Ringgade 4, Aarhus Universitet.
Efterfølgende reception i Vandrehallen.

Det er gratis at deltage,
og der er ingen forhåndstilmelding.
Alle er velkomne, så længe der er plads.

LÆS MERE PÅ AU.DK/EU-DEBATMOEDER

UDFORDRINGER

STØRRE
EU

FREMTIDENS
EUROPA

BALKAN

Debatten afholdes i samarbejde med Udenrigsministeriet, Folkeuniversitetet, Politiken og Europa-Kommissionens Repræsentation i Danmark.

Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten. Send en mail til univers@au.dk eller ring på 6020 2708. Se deadlines for debatindlæg på au.dk/univers/deadline

Svar

Af Tom Vindbæk Madsen,
prodekan for uddannelse,
Science and Technology

Kære Lars Peter Nielsen

Tak for dit indlæg.

Kvaliteten af vores uddannelser og de færdiguddannede er AU's fineste adelsmærke, og den hverken kan eller vil vi gå på kompromis med.

Sikringen af uddannelsernes faglige niveau og den faglige bredde i særlig kandidatuddannelserne er

et must. En væsentlig del af dette arbejde er den enkelte undervisers daglige indsats og forberedelse. Fakultetets ledelse, institutlederne og studienævnene har stor fokus på dette i arbejdet med at udvikle uddannelserne. Vi vil fortsat systematisk inddrage underviserne, studerende og øvrige faglige interessenter i dette arbejde; for eksempel gennem uddannelsesudvalg og aftagerpaneler.

I forbindelse med indførelse af den nye fælles økonomimodel på AU ændres opgørelsen af AU's indtægter, så de i fremtiden opgøres på det sted eller projekt, hvor de

optjenes. Formålet med den nye økonomimodel er netop at få en fælles økonomihåndtering, som er ens for alle. Den nye økonomimodel lægger ikke op til besparelser på uddannelserne.

Uddannelserne – såsom biologi – bliver i den nye økonomimodel betragtet som projekter. Det er besluttet, at universitetet IKKE indfører timeregnskab for de enkelte undervisere eller undervisningsaktiviteter. Til gengæld indføres et tidsallokeringsystem, som er et normbaseret system i lighed med de systemer, de fleste institutter har haft internt i masser af år.

Det nye system har den generelle fordel, at det øger synligheden og transparensen af, hvilke ressourcer universitetet anvender på de forskellige formål til gavn og glæde for de ansatte, studerende, ledelserne på alle niveauer og eksterne interessenter.

STÅ-indtjeningen opgøres på baggrund af de studerendes arbejdsbelastning og ikke på baggrund af de ressourcer, universitetet anvender til at gennemføre et kursus. Altså vil det i den nye økonomimodel fortsat være universitetets ansvar at prioritere og omfordele mellem de forskellige uddannelser

og undervisningstilbud som for eksempel fra forelæsningskurser til laboratoriekurser og små hold. På det punkt forandrer den nye økonomimodel ikke noget. Som du selv nævner, bæres uddannelserne og undervisningen af underviserens entusiasme og engagement, og en god dialog og involvering skal være med til at sikre, at kvaliteten af biologiuddannelsen og de kommende generationer af biologer lever op til vores målsætninger og samfundets forventninger. ■

AU har fokus på timetal og studieaktivitet

– Svar på Rasmus Markussens indlæg om timetal i UNivers #4.

Uddannelse

Af Marianne Ping Huang,
prodekan for uddannelse, Arts

Formand for Artsrådet Rasmus Markussen opfordrede i sidste nummer af UNivers AU til at følge Københavns Universitets eksempel og love højere timetal.

Både fra politisk side og fra universiteterne selv er der stærkt fokus på uddannelseskvalitet og antallet af undervisningstimer, og det er helt berettiget. AU deltager i de samme optællinger som de øvrige universiteter, og resultatet fra AU viser, at timetallet er stigende, og kun et par af de 33 BA-uddannelser på Arts falder under otte timers undervisning om ugen, som Rasmus Markussen rigtigt omtaler som minimumsmålet for BA-uddannelserne på KU i 2013. Vi har således allerede omtrent nået KU's første mål.

Den helt aktuelle opgørelse til Styrelsen for Universiteter og Internationalisering er ganske positiv set fra AU. På store uddannelser (BA og KA) i historie, engelsk, nordisk og antropologi er timetallet for undervisning og vejledning steget med gennemsnitligt 20 procent fra 2009 til 2012, så vi nu også ser en væsentlig forøgelse på kandidatuddannelserne.

Undervisningsudvikling på flere fronter

Tallene er tilfredsstillende, men vi ønsker at gøre det endnu bedre. Vi stiler mod flere timer og et semester med 13 ugers undervisning. Men vi må også inddrage undervisningskvalitet i diskussionen af timetallet.

Vi arbejder intensivt med kvalitetsudvikling af uddannelserne, udvikling af nye lærings- og prøveformer og ny brug af it. En stor del af udviklingsarbejdet vil frem-

over ske i de nye undervisningsfagudvalg tæt på undervisere og studerende på de enkelte fag. På samme måde har vi brug for de studerendes input i studienævnene, hvor vi kvalitetssikrer undervisningen.

Arts har en god og lang tradition for at udvikle nye undervisningsformer, hvilket gør vores uddannelses- og undervisningsmiljøer til noget særligt. Det byggede vi på i efteråret, da Arts fik bevilling til over 40 studiemiljøprojekter med fokus på studieaktivitet og nye undervisningsformer, og det er også sådan, vi prioriterer i de kommende år.

Studieaktivitet er mere end undervisningstimer

Højere timetal alene fjerner ikke risikoen for social og faglig isolation i studieføreløbet med frafald og manglende gennemførelse til følge. Vi skal arbejde med studiemiljø og studieaktivitet gennem nytænkende undervisningsformer, som fremmer studerendes aktive deltagelse i deres eget studium.

Der skal være studieaktivitet i timerne. Men også aktivitet før, mellem og efter timer. Når man studerer alene eller i grupper og arbejder metodisk med tekster og studieobjekter.

Alle disse aktiviteter udgør et fuldtidsstudium på omkring 40 timer om ugen og tilsammen et studenterårsværk på over 1.600 timer. Heraf er undervisningstimer, vejledning og supervision en væsentlig del, mens resten er de studerendes aktive studieliv, som skal fremmes. Artsstuderende har produktive initiativer og ideer, som det nu er tiden at bringe frem i udvalg og nævn, så vi i samarbejde mellem studerende, undervisere og uddannelsesledere kan udvikle gode rammer for studieaktivitet og en aktiv udfoldelse af dem. ■

DIREKTØR THOR O. A. ERHOFFS FAMILIEFOND

Erhoff Prisen 2012

Erhoff Prisen er en hæderspris, der uddeles hvert år. I år udgør hædersprisen kr. 250.000,-

Hædersprisen gives til en person eller institution, som har udført en helt ekstraordinær og internationalt anerkendt indsats indenfor udforskning eller behandling af sygdomme, herunder sygdomsforebyggelse.

Erhoff Prisen kan ikke ansøges, men bestyrelsen afgør på grundlag af offentligt indkaldte kollegiale nomineringer, hvem prisen tildeles.

Såfremt hædersprisen gives til en person, forudsættes det, at prismodtageren fortsat har en betydelig forskningsaktivitet.

Bestyrelsen for Erhoffs Fond indkalder til kollegial nominering af kandidater til Erhoff Prisen 2012.

Nomineringen skal indeholde:

1. Kort begrundelse (1-2 sider) med fremhævelse af kandidatens væsentligste forskningsbidrag, gerne underbygget af bibliometrisk analyse fra f.eks. Science Citation Index.
2. Curriculum Vitae.
3. Videnskabelig publikationsliste.

Kollegiale nomineringer bedes indsendt i 4 eksemplarer. Nomineringer sendes **senest den 15. maj 2012** til:

Direktør Thor O. A. Erhoffs Familiefond, c/o Advokat Niels Kahlke
Købmagergade 3, 1150 København K, Tlf. 33 12 25 50, fax 33 11 23 31
Der henvises i øvrigt til fondens hjemmeside: www.Erhoffs-Familiefond.dk

Bestyrelsen for Erhoffs Fond:
Professor Oluf Borbye Pedersen (fondens formand)
Organisationspsykolog Mette Amtoft
Direktør Hans Barth
Advokat Niels Kahlke

Øget fokus på køn giver bedre forskning

EXCELLENCE Kønsforskelle i forskning handler ikke bare om, hvorvidt der er for få kvindelige professorer. Hvis man i det hele taget bliver bedre til at tage højde for, at verden altså har to køn, kan det give nye og anderledes ideer om alt fra sygdomme til sikkerhedsseler, fortalte professor på Stanford Universitet Londa Schiebinger på Excellence 2012-konferencen.

Af Peder Holm-Pedersen,
Marie Groth Andersen og Bjørg Tulinus
peho@dpu.dk, mga@adm.au.dk
og btu@adm.au.dk

man inden for flere forskningsfelter implementerer kønsanalyse som metode i forskningsdesignet. Ifølge Londa Schiebinger resulterer det i bedre forskning.

Knogleskørhed rammer flest kvinder, og derfor bliver mænds anderledes sygdomsforløb overset; og selvom sikkerhedsseler er gode, kan de have et design, der skader fostre hos gravide, hvis de kun testes på crash test dummies med mandlige maver.

Londa Schiebinger er professor på Stanford Universitet og leder af The EU/US Gendered Innovations in Science Health & Medicine, and Engineering Project. På Excellence 2012 gav hun sit bud på, hvordan kønsaspektet bør fylde mere i fremtidens forskning.

- Når man tænker kønsaspektet ind i sin forskning, opstår der nye ideer, som gør forskningen i stand til at levere mere kvalificerede svar på samfundets behov, pointerer hun.

Forskningens kønsaspekt kan ifølge Londa Schiebinger anskues på flere måder. Man kan se på antallet af kvindelige og mandlige forskere og generelt undersøge årsagerne til de kønsforskelle, der findes i samfundet og på universiteterne. Det er dog ikke det ærinde, hun er ude i. For hendes forskerenhed handler det om, at

Metoden sætter spot på skjulte problemer

På konferencen medbragte hun eksempler på forskning, hvor kønsdimensionen har spillet en væsentlig rolle, blandt andet i udviklingen af en sikkerhedssele til gravide. I mange år benyttede man kun en mandlig model, når man udførte crash tests på biler. På den baggrund opfandt man trepunktssikkerhedssele. Men fordi man ikke havde overvejet kønsaspektet, overså man, at trepunktsselen typisk kravler op omkring gravide kvinders maver, hvilket ofte fører til skader på fosteret, når gravide er involveret i trafikuheld. Da forskerne først blev opmærksomme på dette aspekt, fik man udviklet en gravid crash test dummy og efterfølgende en sele, der bedre beskytter gravide kvinders maver og dermed fostrene.

- Hvis man undlader at tage højde for kønsaspektet, opnår man ikke god forskning, fordi man går glip af værdifuld indsigt. Ved at inddrage kønsaspektet opstår derimod mulighed for nye ideer, kreativitet og excellence. ■

LÆS MERE OM EXCELLENCE 2012

PÅ EXCELLENCE2012.DK FINDER DU NYHEDER, PRÆSENTATIONER OG VIDEOER FRA KONFERENCEN.

Giv forskerne flere penge og større frihed

EXCELLENCE EU-konferencen Excellence 2012 på Aarhus Universitet sendte et klart bud på forskning og uddannelse for at få os ud af krisen.

Af Peder Holm-Pedersen,
Marie Groth Andersen og Bjørg Tulinus
peho@dpu.dk, mga@adm.au.dk
og btu@adm.au.dk

Europa er i krise. Der er vendt op og ned på styrkeforholdene i verden, og selv gamle hæderkrone-de europæiske universiteter taber terræn i den nye verdensorden.

Det var den aktuelle virkelighed, der satte dagsordenen til Excellence 2012, der blev afholdt på Aarhus Universitet fra den 18.-20. april som en del af det officielle danske formandskab for EU.

Godt 300 deltagere fra europæiske, amerikanske og kinesiske universiteter, ledende erhvervsfolk og politikere mødtes for at diskutere, hvad excellence i forskningen egentlig er, hvorfor det er vigtigt, og hvordan man skaber det. Og selvom der selvfølgelig var nuancer i indlæggene, var stort set alle enige om, at det netop er ved at skabe de bedste betingelser for fremragende forskning, at Europa – og verden – kan komme ud af krisen. Bedre rammer handler blandt andet om at give tid og rum til forskerne i form af flere langvarige bevillinger, men også om højere grad af frihed i et forskningsmiljø, hvor der også er gode muligheder for interdisciplinært samarbejde.

Husk Kennedys ord

Mens flere af konferencens hovedtalere især kredsede om, hvordan de ydre rammer for forskningen kunne gøres bedre, var der også enkelte, der talte om, hvordan forskeren selv kunne ændre sit mindset.

- Som forsker har du et ansvar. Med Kennedys ord skal du ikke kun spørge, hvad andre kan gøre for dig, men om, hvad du kan gøre for dit land. For der er udfordringer nok, og vi har travlt, hvis vi skal nå at finde løsninger, inden det går helt galt, lød det fra Flemming Besenbacher, professor ved iNANO og formand for Carlsbergfondets bestyrelse.

Klimaforandringerne, manglen på fødevarer, vand og energi var blandt de brændende platforme, Besenbacher fremhævede. Og mens mange i dag taler om virksomhedernes sociale ansvar, CSR, ønsker Besenbacher, at forskningen tager et nyt begreb til sig, nemlig SSR: Scientific Social Responsibility.

- Her er det netop den Excellence forskning, der skal på banen, og den må som udgangspunkt være interdisciplinær for at kunne matche problemerne. Og så må vi droppe den gamle forestilling om, at der er en klar forskel på grundforskning og strategisk forskning. Det giver ikke længere mening at

se det på den måde. Vi har alle sammen en fælles udfordring – for løsningerne findes som bekendt ikke af bankerne. De kan kun findes gennem videnskaben, lød det fra Flemming Besenbacher.

Sats på de unge

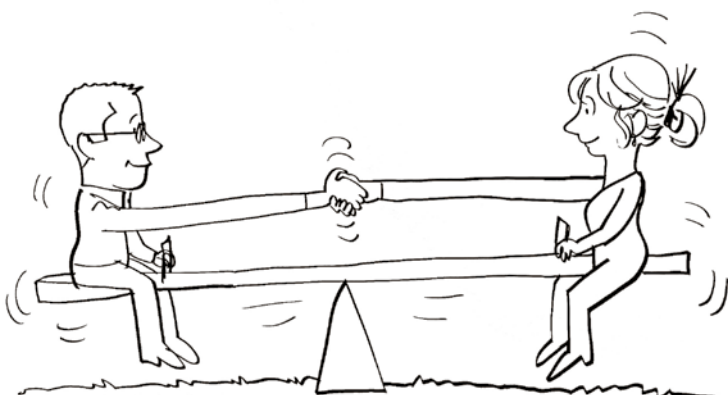
Mange af oplægsholderne var enige med Besenbacher i, at der i universitetsverdenen findes konservative måder at tænke på, som ikke giver mening længere. Og at excellence kun kan opnås ved at give plads til nye tanker, metoder og helt konkret – nye og unge forskere.

Det er ERC (Det Europæiske Forskningsråd) et eksempel på. ERC blev oprettet i 2007 med det formål at stimulere excellent forskning og gøre Europa mere attraktivt.

Helga Nowotny er præsident for ERC, og hun fortæller, at ERC netop har valgt at give flere af bevillingerne til de unge ansøgere. De femårige bevillinger fra ERC sikrer ifølge hende de unge en grad af frihed, som de ikke havde mulighed for ellers.

- I Europa har vi haft en tendens til at holde de unge forskere under en professors vinger i alt for lang tid. Mange har derfor haft større lyst til at forske i USA, hvor de har haft langt større frihed til at forske i deres eget interessefelt, siger hun.

COMPETITION / COLLABORATION

KAPSEJLADS 2012

TAG INDSTIKKET UD, OG GEM

Dennis Ritter: "Kapsejladsen er overvældende"

TV2-journalisten Dennis Ritter føler sig endnu ikke helt klar til at kommentere Kapsejladsen med Jørgen Leth den 3. maj.

Af Hans Plauborg
hnp@adm.au.dk

Det kan godt være, at TV2-journalisten Dennis Ritter er vant til at kommentere de allerstørste sportsbegivenheder for en masse tv-seere. Men den garvede Tour de France-kommentator indrømmer, at han har lidt sommerfugle i maven over at skulle dække AU's største begivenhed, Kapsejladsen, med makkeren Jørgen Leth. - Jeg har set et par tv-klip fra sejladsen sidste år, og det er først nu ved at gå op for mig, hvor stor en begivenhed Kapsejladsen egentlig er, siger Dennis Ritter.

Leth: "Vi skal forberede os"
Han vidste ikke, hvad han sagde ja til, da bookingbureauet ringede og spurgte, om det ikke var en ide at tage til Aarhus Universitet torsdag den 3. maj. - Jeg tænkte, at det kunne da være meget hyggeligt at tage med Jørgen Leth til Aarhus og kommentere noget sejlads. Jeg var overhovedet ikke klar over, at det var sådan en overvældende begivenhed, der bliver overværet af over 10.000 mennesker. Da jeg fortalte det til Jørgen under cykelløbet Paris-Roubaix, blev han sgu også lidt overrasket. "Så skal vi jo ligefrem forberede os," sagde han.

En sportsbegivenhed
Kapsejladsen er gennem tiden blevet kommenteret af mange forskellige kendte makkerpar lige fra Michael Bertelsen og Mads Brügger til Monrad og Rislund. Alle har haft deres særlige stil, men Dennis Ritter erkender, at han endnu ikke aner, hvordan han og Leth skal gribe opgaven an. - Nu siger du, at det i høj grad er en sportsbegivenhed, og det er jeg da glad for at høre. Så burde vi kunne udrette et eller andet med vores erfaring. Men puha, jeg tror, det bliver lidt overvældende at komme til Universitetsparken næste torsdag. ■

! HVAD ER KAPSEJLADSEN?

Kapsejladsen er nok den største sociale begivenhed på Aarhus Universitet - men samtidig i bund og grund en ølstafet i gummibåde.

Besøgstallet har de senere år været i størrelsesordenen 15.000-20.000, og det er absolut ikke en dag, man skal gå glip af som studerende.

Reglerne i selve kapsejladsen er simple. Fem medlemmer fra hver af de udvalgte 12 festforeninger dyster i heats om, hvem der efter tur hurtigt kan ro over Universitetssøen, bunde en øl, løbe ti gange rundt om flasken, ro tilbage igen og give stafetten videre til den næste. Vinderne får overdraget Det Gyldne Bækken.

SE TV-INTERVIEWET MED DENNIS RITTER PÅ AU.DK/KAPSEJLADS

LÆS MERE OM KAPSEJLADSEN - OG MEGET ANDET - PÅ STUDERENDE.AU.DK

Hvad enten du vil finde universitetets studenterforeninger, læse mere om arbejdet med den nye e-læringsplatform eller bare se billeder fra heatfordelingen til dette års kapsejlads, kan du finde det, du søger, på studerende.au.dk.

Sammen med de enkelte fags hjemmesider er studerende.au.dk stedet, hvor du kan finde alle de informationer, du har brug for som studerende på Aarhus Universitet.

Du kan blandt andet finde:

- Genveje til mit.au.dk (selvbetjeningen) og kursuskatalog.au.dk
- Aktuelle arrangementer og nyheder til studerende
- Særlige sider om karriere, studieliv og forskning
- AU's job- og projektbank
- Links til studieportalerne AULA, Blackboard, CampusNet m.m.
- Information om, hvordan du kan studere i udlandet

På den særlige hjemmeside om Kapsejladsen kan du stemme på, hvem, du tror, vinder dette års sødyst, og du kan læse meget mere om arrangementet. Allerede torsdag den 3. maj, samme dag som Kapsejladsen bliver afholdt, kan du desuden se de første billeder fra selve dagen og se, hvordan det gik. Du kan finde det hele via forsiden på studerende.au.dk eller via det direkte link au.dk/kapsejlads.

KAPSEJLADSEN 2012 – DET SKER

10.00–14.00	AARHUS STUDENTERRADIO
13.50	VELKOMST VED ARRANGØREN
13.55	ÅBNINGSTALE VED BORGMEISTER JACOB BUNDSGAARD (S)
14.05	RITTER OG LETH TAGER OVER!
14.15	INTROER 1. HEAT!
14.45	1. HEAT!
15.05	PAUSE
15.15	INTROER 2. HEAT!
15.35	2. HEAT!
15.55	PAUSE
16.05	INTROER 3. HEAT!
16.20	3. HEAT!
16.40	ØLBUNDING OM BANEVALG I FINALEN
16.40	FINALE!
17.00	KÅRING AF VINDERNE OG OVERRÆKKELSE AF DET GYLDNE BÆKKEN

DE ER MED I KAPSEJLADSEN

De 12 deltagende festforeninger er blevet bedt om at introducere sig selv. Vi har kortet i de lange præsentationer, og alle teksterne kan læses på au.dk/kapsejlads

1. HEAT

ØKONOMI - ØKONOMISK FORENING

Økonomisk Forening er stedet for faglige aktiviteter og sociale aktiviteter for økonomistuderende ved Aarhus Universitet, og så er Økonomisk Forening desuden vinder af Kapsejladsen 2006, 2009 og 2011.

MEDICIN - UMBILICUS

Umbilicus er medicinerne på Aarhus Universitets festforening. Medicinstudiet kræver per definition megen disciplin og bittert læsearbejde, og som bekendt bør tørre kiks skylles rigeligt ned. Således udgør Umbilicus den fordrukne væbner hos de fleste medicinstuderende, den ildelugtende djævel på skulderen, der har en livsvigtig funktion som balancegivende instans, der modvirker tørre læsetider og sikrer en stadig livsglæde i et eventuelt mørke.

LÆRERSTUDERENDE - SVEDEREN

Svederen er det kraftfulde epicenter på Læreruddannelsen i Århus. I Svederen mødes den stærke intellektelite af lærerstudierende til kolde væsker, bordfodbold og livemusik. Svederen – når eftersidning bliver en hobby.

TÅGEKAMMERET

De øldrikkende atleter fra TÅGEKAMMERET repræsenterer matematik, fysik, datalogi, nanoteknologi, it og matematik-økonomi. Den unikke viden, som medlemmerne trækker på, sætter dem i stand til at skabe et fartøj, der ikke holdes oppe af varm luft alene. Fartøjet er bygget efter de fineste geometriske principper, og deltagerens optimale rutiner og padlealgoritmer giver maksimal fremdrift.

2. HEAT

IDRÆT - F.U.C.K

Idrætsstudiets festforening med det mundrette og granvoksne navn F.U.C.K (Fest-Udvalgets Central Komité) er en forening, der sørger for at sparke fuldskab og gøgl ind i det ellers så seriøse idrætsstudium, som ikke burde indbyde til druk og udskejelser, men derimod til præstationsoptimering gennem konditions- og styrketræning, korrekt kost og masser af søvn.

INGENIØRHØJSKOLEN - FESTUDVALGET

FestUdvalgeT på ingeniørhøjskolen er en broget samling festglade tosehoveder. De mange forskellige ingeniørretninger, der er samlet i én festforening, sørger for det bredeste spektrum af personligheder og festaber, man nogensinde har skuet på denne side af evigheden.

SYGEPLEJESKOLEN - SØSTRENE

Søstrene er den studiesociale forening på Sygeplejeuddannelsen i Aarhus, der søger at skabe studiesocialt samvær på tværs af hold, årgang og uddannelse. I det daglige er vi med til at arrangere og afholde fredagsbarer og fester for de studerende på Campus Nord.

ARTS - HUMBUG

Humbug består af et pak skizofrene stoddere, der ikke er bange for at gøre grin med sig selv samt udforme de mest uventede events. Vores videnskabelige approach skal udelukkende forstås som en forsvarsmekanisme ved brug af ord til compensation for vores sociale handicap. Men vi bakker hinanden op på tværs af alle fag, kender alle og har selvfølgelig et mål om at gøre VERDEN til et BEDRE sted samt sikre fester til ALLE.

Benhård kampe om banerne

BEDSTE BANE T

Det er svært at handle i høj og hurtigt tempo. Billederne her er konkurrencepræst tilbaget i marts. festforening efter lodtrækning still den, der hurtigt vælger den bedste reportagen fra

3. HEAT

TANDLÆGESKOLEN - APOLLONIA

Helt tilbage til år 250 i Alexandria fandtes der en kvinde ved navn Apollonia. Hun var en from og yndefuld kvinde, som fik alle sine tænder slået ud, og hvis skæbne blev martyrdøden. Apollonia blev sidenhen dyrket som helgen, og folk i hele verden bad hende om lindring for tandpine. Deraf navnet på Tandlægeskolens festudvalg. Apollonia – vi TÆNDER dig.

STATSKUNDSKAB - POLITOLOGISK FORENING

Politologisk Forening (PF) er foreningen for de statskundskabsstuderende på Aarhus Universitet. PF har eksisteret siden 1979 og arrangerer blandt andet studieture, sociale og faglige arrangementer samt fester for de statskundskabsstuderende.

Vi er fra PF's side glade for endnu en gang at være en del af Kapsejladsen – og ser frem til nogle fantastiske forårsmåneder.

JURA - JURIDISK SELSKAB (JUS)

Juridisk Selskab er – sammen med de jurastuderende som helhed – berygtet for larm og festivitas. Ud over at holde Danmarks skarpeste hoveder berusede er Kapsejladsen en af de vigtigste begivenheder. Og på trods af en traditionsrig (negativ) statistik er forventningspresset fra de jurastuderende stadig enormt.

PSYKOLOGI

Psykologerne har det psykologiske overskud. Mange års psykodynamisk og kognitiv træning sørger for, at den mentale indstilling er i top til at træne røven ud af bukserne, men også til at lægge øre og krop til, hvis en sejler fra et andet hold bare har brug for lige at få lettet hjertet/trykket lidt.

IL DE HURTIGSTE
skjule det – Kapsejladsen
ad om at drikke øl i et

r fra den meget
egede heatfordeling
Den foregår ved, at hver
er en indledende
er med en hurtigdrikker, og
t får øllen ned, får lov at
ste bane. Se hele
dagen på au.dk/kapsejlads

KAN DU IKKE VÆRE I PARKEN 3. MAJ? – STUDENTERRADIOEN ER LØSNINGEN.

Den 3. maj til Kapsejladsen sender Studenterradioen live hele dagen fra Universitetsparken. Så hvad enten du har brug for liveopdateringer, mens du sidder fast til moster Odas 60 års fødselsdag, eller bare gerne vil have lidt underholdning i parken, inden konkurrencerne går i gang, så skal du stille ind på 98.7 FM eller finde onlineplayeren på aasr.dk. Du kan lytte med fra 9.00-17.00, og fra 10.00-14.00 vil udsendelsen blive sendt live ud i hele parken via højtaleralægget. Her er der mulighed for at vinde en masse lækre præmier, opleve sjove og aparte indslag og blive gejlet helt op, til det endelig går løs. Der vil både være studiekostkonkurrencen, nøgenløb med festivalbilletter som præmier og eventen "folk-der-kan-ting", hvor ekstraordinære talenter i bedste X Factor-stil belønnes.

OL-sølvvinder gav undervisning til kapsejladsdeltagere

Den årlige kapsejlads den 3. maj handler måske om fest og øldrikning, men de indbyrdes konkurrencer har efterhånden også udviklet sig til seriøs kappestrid og benhård træning. Derfor var holdene også glade for muligheden for at få fif fra en vaskeægte OL-kajakroer.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Der er godt fyldt op i medaljeskabet hos kajakroer René Holten Poulsen, og lige nu træner han hårdt på som minimum at genvinde det OL-sølv på 1000 meterdistancen, som han kunne rejse hjem med fra Beijing i 2008. Men søndag den 16. april havde eliteroeren skiftet kilometerdistancen ud med et noget kortere race på tværs af Universitetssøen, og træningslejrens dytblå Floridahav var erstattet af parkens skidenbrune, grumsede vande. René Holten Poulsens egen hovedsponsor, Red Bull, er også sponsor for universitetets kapsejlads, og så havde nogen i deres marketingafdeling vel fået den forholdsvis syrede ide at kaste lidt OL-stjernestøv på det, der i bund og grund er en gummibådsudgave af en ølstafet.

Men efter lidt indledende fortælling om kajaksportens teknikker og den flyvingeinspirerede OL-pagaj, som koster nogenlunde det samme som de aarhusianske festforeningers samlede bådudbud, kom festforeningerne på vandet. Og her viste det sig, at en OL-deltager sagtens kan give værdifulde fif, selvom båden er oppustelig og ikke af knivskarpt højteknologisk glasfiber.

Imponeret over niveauet
– Hidtil har vi bare ligget og trænet selv, og så hjælper det at få lidt professionel vejledning, siger Jens Tilma fra festforeningen Umbilicus. Han var en af de første på vandet til at blive coachet af René Holten Poulsen, og han fik blandt andet at vide, at pagajen skal ud i strakt arm og mere lodret i vandet. – Jeg har været med tre gange før, men derfor kan man jo godt få mere styr på teknikken, smiler han.

Og selvom der var plads til visse tekniske forbedringer, var René Holten Poulsen ganske imponeret over niveauet hos de aarhusianske festforeninger.

– Det er helt tydeligt, at de har øvet sig rigtig meget, for de sejler godt af sådan nogle øldrikkende studerende. De er meget ivrige, måske også for ivrige, for eksempel når de springer i båden. Der ville jeg måske have lidt mere fokus på at komme sikkert af sted, siger han.

Kan ikke bidrage til øldrikningen

OL-roeren fortæller, at den helt gennemgående fejl hos de roende festforeninger er den med at huske at strække armene, når man padler gennem vandet. Det var da også tilfældet hos Sabrina Tollund Jacobsen, som skal på søen den 3. maj for Økonomisk Forening. – Derudover sagde han, at jeg skal

Den højteknologiske glasfiberkajak så lidt forkert ud i Universitetssøen. OL-deltager René Holten Poulsen var dog alligevel klar til at give en demonstration.

holde længere inde på pagajen og måske passe på med at tage så lange tag. På den ene side får det os hurtigere frem, på den anden side er det også det, der gør, at vi sejler skævt. Selvom det lyder sjovt, så var det faktisk god hjælp til teknikken, fortalte hun, da hun var kommet op af søen igen.

Imens demonstrerede René Holten Poulsen, at han i den medbragte OL-kajak er over dobbelt så hurtig på en sølængde som selv de

mest ivrigt padlende festforeninger. Det er dog ikke i alle aspekter af kapsejladsen, at OL-medaljer hjælper, forklarede han de grinede fremmødte.

– Når man ikke drikker i et halvt år og så får et par øl efter et veloverstået stævne, så skal der bare to til, før man er snalret. Så i forhold til øldrikningen, så tror jeg absolut ikke, at jeg kan lære jer noget. ■

KAPSEJLADSEN 2012

KAMPEN OM DET GYLONE BÆKKEN

3. MAJ

SCAN HER!

KONFERENCIERER

DENNIS RITTER &
JØRGEN LETH

AFTERPARTY

PÅ HANDELSHØJSKOLEN, AARHUS UNIVERSITET
FRA KL. 20.00 - CA. 04.00

AFTERPARTY LIVEBANDS

WHOMADEWHO &
QUEEN MACHINE

STUDIEVENLIGE PRISER:
FADØL 20 KR., SHOTS 10 STK. 100 KR.

BILLETTER KAN KØBES VED DE DELTAGENDE
FORENINGER TIL 85 KR.

KAPSEJLADSEN.DK

CERES

SPOTFESTIVAL

plads til forskelle!

Øverst: Flemming Besenbacher, professor ved iNANO og formand for Carlsbergfondets bestyrelse, slog fast, at rammerne for forskningen kan gøres bedre, men opfordrede også forskerne til at ændre mindset. **Nederst:** Helga Nowotny, der er præsident for ERC, opfordrede til i højere grad at satse på unge forskere.

med

art signal til Europas politikere:

Med et ERC-grant får de unge forskere nu mulighed for at sammensætte et team, og Helga Nowotny fortæller, at disse i høj grad er internationale. På den måde tiltrækker de europæiske midler også dygtige forskere fra andre dele af verden.

– Og vi kan altså kun klare os i den globale sammenhæng og konkurrence, hvis vi optræder som Europa og ikke som henholdsvis Danmark, Belgien eller Tyskland, siger hun.

Aarhus Deklarationen

Den tre dage lange konference resulterede i formuleringen af en fælles deklARATION:

The Aarhus Declaration Investing in Excellence – Preparing for Tomorrow.

Deklarationen blev ved konferencens afslutning overdraget til uddannelsesminister Morten Østergaard med en opfordring om at tage den med i de videre forhandlinger i europæisk regi som et samlet signal fra forskningsverdens mange aktører.

Nu kan man spørge, hvad pointen er med en deklARATION, der fastslår, at den europæiske forskningspolitik skal satse på fremragende forskning, for hvad skulle forskningen ellers være? Men det er ikke helt så ukontroversielt, som det kan lyde, fortæller Morten Østergaard:

– At have excellence som grundprincip for uddeling af europæiske forskningsmidler er under pres fra to sider. Dels er der en ubalance i forhold til, hvor mange midler de enkelte lande tiltrækker, og derfor er der aktører, der gerne så, at vi fordelte midlerne mere ligeligt, for eksempel efter indbyggertal og ikke efter kvaliteten af forskningen.

Det andet pres, som ministeren peger på, handler om, at der fokuseres stadig mere på forskning som den løftestang, der skal løse de store samfundsmæssige udfordringer. Men også her er det ifølge ministeren vigtigt, at vi satser på excellence:

– Vi har ikke brug for de næstbedste samfundsløsninger, og derfor må vi sørge for, at det er de bedste forskere, der får chancen for at løse udfordringerne.

Derfor er ministeren også glad for at kunne tage deklARATIONEN med til sine europæiske kollegaer i de videre forhandlinger om den europæiske forskningspolitik:

– Deklarationen sender et stærkt signal fra den samlede europæiske forskningsverden. Og det er det helt rigtige signal på det rigtige tidspunkt. Excellent forskning er en stor del af svaret på, hvordan Europa, og herunder også Danmark, skal klare sig i fremtiden. ■

Arkæolog Helle Vandkilde delte ud af sine erfaringer med at søge forskningsstøtte fra EU på Marie Curie Actions Workshopen, der fandt sted på Aarhus Universitet i forbindelse med EU-konferencen Excellence 2012.

Komplekse støtteregler kan spænde ben for excellence

EU-STØTTE Forskningsstøtte er en vigtig forudsætning for at bedrive excellent forskning, men det kan være en kompliceret og tidsrøvende affære at søge forskningsstøtte fra EU.

Af Peder Holm-Pedersen, Marie Groth Andersen og Bjørg Tulinus
peho@dpu.dk, mga@adm.au.dk
og btu@adm.au.dk

EU's forskellige forskningsstøtteprogrammer er længe blevet kritiseret for at være for komplicerede at søge. Reglerne er komplekse, ansøgningerne tager lang tid at skrive, og i det hele taget kræver det en del papirusseri, som stjæler tid fra forskningen.

Det er et problem, som der er stort fokus på både i EU, men også i Forskningsstøtteenheden på Aarhus Universitet, der i forbindelse med EU-konferencen Excellence 2012 havde inviteret til workshop om, hvordan man søger midler fra EU-programmet Marie Curie Actions. Det tilbud havde godt 60 forskere taget imod.

På workshopen delte arkæolog Helene Vangkilde ud af sine erfaringer med at søge støtte til humanistisk forskning. At det kan være en tidskrævende affære, ved hun alt om, men det skal man ikke lade sig stoppe af.

– Selvom det kan tage op til et halvt år at få organiseret sig og beskrevet et projekt, skal man ikke være bange for at få et nej. Det giver erfaring, og man får feedback på ansøgningen, som man så kan bruge på at kvalificere den til næste ansøgningsrunde, forklarer hun.

Fra flere fronter blev det også slået fast, at det er vigtigt at forklare, hvordan forskningen bidrager til samfundet, når man søger støtte fra EU. Det var en pointe, der bed

sig fast hos læge og ph.d. Pernille Høyem, der endnu ikke har prøvet at søge midler fra EU.

– Det er ofte et problem at rejse midler til forskningsarbejdet, så jeg er her for at opdage muligheder, og jeg har især bidt mærke i, hvor vigtigt det er at være skarp på, hvordan forskningen bidrager til samfundet, når man søger, forklarede hun.

Negativ historik

Det er imidlertid lettere sagt end gjort. I hvert fald er det også her, Forskningsstøtteenheden på Aarhus Universitet ofte må træde til med hjælp til at kvalificere ansøgningerne.

– Det kan være svært for forskere at forklare præcis, hvilken betydning deres forskning har for samfundet, fordi de er mere optagede af at beskrive selve projektet. Men netop koblingen til samfundet er noget, EU-programmerne ofte kræver, fordi man benytter EU-borgernes penge. Derudover oplever vi, at nogle forskere har vanskeligt ved det administrative i ansøgningen, især kan det være tungt for koordinatorerne på et projekt, forklarer Mikkel Bjerg Kongsbak fra Forskningsstøtteenheden.

Når det er sagt, understreger Mikkel Bjerg Kongsbak, at EU-forskningsstøttens ry for at være kompliceret at søge også bunder i en negativ historik, der ikke nødvendigvis yder EU-programmerne fuld retfærdighed.

– Der er sket en stor udvikling siden det femte rammeprogram, og det er blevet lettere at søge, mener han.

Forenkling forude

EU-politikerne er opmærksomme på, at ansøgningsprocessen stadig tager for meget af forskernes tid. Derfor har man de seneste år arbejdet på at forenkle systemet. En simplere struktur er således et vigtigt element i Europa-Kommisionens udspil til EU's kommende rammeprogram for forskning, Horizon 2020, som Parlamentet og Rådet skal forhandle på plads i år.

Michael Rogers, der er policy officer hos Marie Curie Actions, opfordrede på workshopen danske forskere til at gå i dialog med de 13 danske medlemmer af Europa-Parlamentet med henblik på at forbedre systemet. Britta Thomsen, der er socialdemokratisk Europaparlamentariker og medlem af Parlamentets udvalg for Industri, forskning og energi, vil da også meget gerne have konkret input fra danske forskere.

– Når vi i Parlamentet laver lovgivning, har vi brug for ændringsforslag til Kommissionens udspil. Fristen for ændringsforslag til Horizon 2020 er i juni, og jeg er da bestemt åben for danske forskeres input til, hvordan vi konkret forbedrer systemet og procedurerne. Det er et emne, der længe har ligget Parlamentet på sinde. Vi har tidligere udarbejdet en initiativrapport om forenkling af procedurerne for at søge forskningsstøtte. Det er meget vigtigt, at systemet ikke afholder nogen fra at søge, for Europa har i den grad brug for at manifestere sig inden for forskning og innovation, forklarer Britta Thomsen. ■

Udfordringerne står i kø – og vi har ingen løsninger

SOCIOLOGI Den verdensberømte 87-årige sociolog Zygmunt Bauman talte for et propfyldt auditorium om en samtid, hvor alt er i bevægelse, men ingen kender retningen.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

Zygmunt Bauman er et verdensnavn. Den polsk-britiske sociolog har i 50 år og lige så mange bøger hudflettet sin samtid og sat ord på den usikkerhed og flygtighed, der kendetegner den. Og mandag den 16. april talte han i CESAU's (Center for Sociologiske Studier ved Aarhus Universitets) nye forelæsningsrække "Aarhus Lectures in Sociology" for et auditorium fyldt med især unge studerende, der var kommet for at se og høre en af vor tids mest kendte samfundstænkere.

Bauman har i sine seneste værker brugt begrebet "liquid" som det gennemgående træk ved vores udgave af moderniteten. Med det mener han, at der ikke længere findes nogen faste strukturer eller givne retninger og mål. Hverken for samfundet som sådan eller for os som enkeltindivider. Alt er konstant under forandring. Vi lever også i en tid, der er negativt bestemt: Vi ved, hvad vi ikke er længere, men kan til gengæld ikke helt sige, hvordan vi så adskiller os fra tidligere generationer, og vi aner heller ikke, hvor vi er på vej hen. Til gengæld er det indlysende, at vi ikke kan fortsætte, som vi gør – for truslerne er linet op lige foran os.

I får opgaven

Zygmunt Bauman havde kaldt sit foredrag på Aarhus Universitet for "Liquid Modernity revisited". Det er 12 år siden, hans bog om flydende modernitet udkom første gang, og som han ser det, er der blot kommet endnu flere ustabile faktorer siden dengang. Vi lever med andre ord stadig i en meget flydende verden, uden sikker grund under fødderne.

– Da jeg skrev bogen dengang, havde vi for eksempel stadig en ide om USA som den førende verdensmagt, både militært og økonomisk. Den er der ikke længere. Bare se på den nylige finanskrisen, hvor de traditionelt store økonomier kollapsede. Og mens nye spillere kommer på banen, som for eksempel Kina, Brasilien og Sydafrika, så er vores klode ved at bukke under alene på grund af den vestlige verdens nuværende levestandard. Fremover vil vi også se flere og flere mennesker, der flygter fra deres hjemlande på grund af hungersnød, borgerkrig og knappe ressourcer i det hele taget. Så både økonomisk, økologisk og socialt skal der gøres noget radikalt – ellers frygter jeg det værste, lød det fra Zygmunt Bauman.

Med et glimt i øjet tilføjede han, at det jo er de unge i auditoriet, der får opgaven.

– Det er jeres generation, der kommer til at tage de her udfordringer op. Jeg kan ikke hjælpe jer, for jeg er her ikke så meget længere, sagde han.

Nutidens pilgrim

Bauman har selv oplevet modernitetens omskiftelighed. Han måtte sammen med sin familie flygte fra Polen i 1939, da nazi-

Zygmunt Bauman indledte CESAU's nye forelæsningsrække "Aarhus Lectures in Sociology" med et foredrag om vores samtid, som han kalder en "flydende modernitet". Foredraget trak tilhørere fra hele landet.

sterne invaderede landet. Senere vendte han tilbage og blev professor ved universitetet i Warszawa indtil 1968, hvor han igen forlod Polen på grund af politisk og antisemitisk pres. Siden opholdt han sig nogle år i Israel, indtil han i 1971 flyttede til England og blev professor i sociologi ved universitetet i Leeds. I nogle af sine værker har han betegnet nutidens menneske som "en pilgrim uden bestemmelsessted", og han har især været optaget af, hvordan der hele tiden sker forskydninger i vores opfattelse af begreber som frihed og tryghed samt fællesskab og individualitet.

– Samtidig med at de fleste har et eller andet ønske om tryghed i deres liv, så lærer nutidens mennesker for eksempel, at fleksibilitet og netværkspleje er afgørende. Og begge er karakteriseret ved deres grad af flygtighed og uforpligtethed. Hvis vi møder for mange forpligtelser og bindinger, frygter vi nemlig, at de forhindrer os i at gribe nye muligheder – og vi tør ikke lade nogen chancer gå os forbi, lød hans karakteristik af nutidsmennesket.

Bauman pegede blandt andet på sociale netværk som Facebook som eksempler på, hvordan vi heller ikke som individer vil lægge os fast på en bestemt identitet, men derimod gerne optræder med forskellige profiler og i flere forskellige netværk, som vi uden videre bare kan hoppe ind og ud af.

Interregnum

Den polsk-britiske sociolog sluttede sin

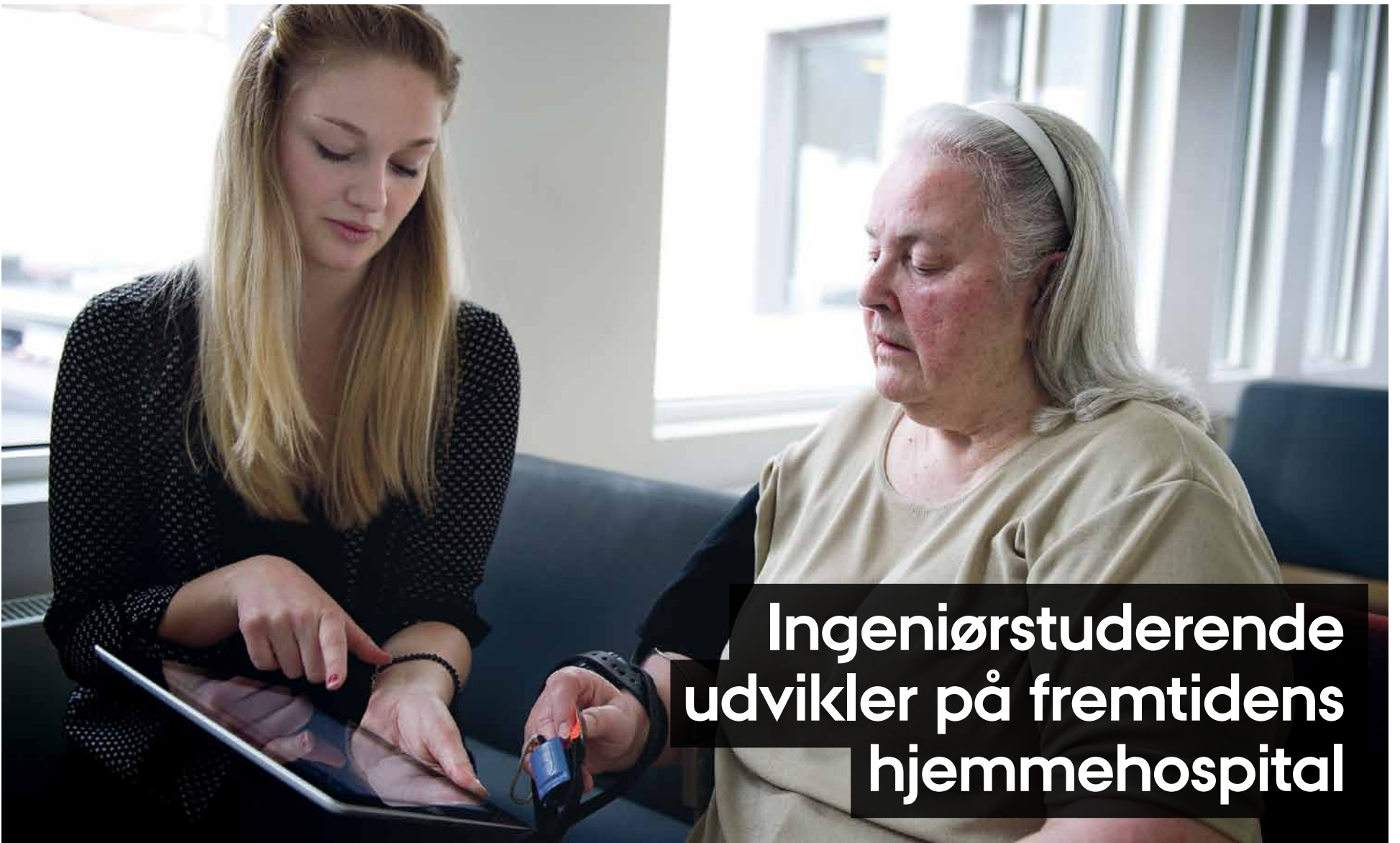

Den 87-årige Bauman havde en direkte appel til auditoriets unge tilhørere: I skal få politik og magt til at hænge sammen igen i en globaliseret verden. lød det fra den verdensberømte sociolog.

forelæsning med at betegne den tid, vi lever i, som et "interregnum". Det er den tid, der går, fra den ene konge dør, til den næste krones, og som Bauman beskrev som tiden, hvor vi har sagt farvel til noget uden at vide, hvad vi skal sige goddag til. Og i den periode er der især ét forhold, som optager manden med den hvide hårkrans og det nysgerrige blik, og en udfordring, han hermed har givet videre.

– Jeres liv kommer til at handle om, hvordan vi igen får politik og magt til at hænge

sammen. Før var de to bundet sammen i nationalstaten, men i dag er magten blevet global, mens politikken stadig er lokal, og det er et kæmpe problem. Det betyder helt konkret, at vi måske nogle gange godt kan se, at noget skal gøres på verdensplan. Men vi kan ikke se, hvem der skal gøre det. I er nødt til at binde de to størrelser sammen igen, så vi også kan operere politisk på det globale plan, lød Baumans opgave til auditoriets bragende bifald. ■

Ingeniørstuderende udvikler på fremtidens hjemmehospital

KOL Hvordan kan vi gøre patienters hverdag lettere? Det var udfordringen på et undervisningsforløb, hvor fem studerende satte sig for at finde en måde at lette livet for KOL-patienter.

Af **Sanne Hyldgaard**
og **Astrid Hellerup Madsen**

shy@adm.au.dk, ahm@adm.au.dk

Hoste, dårlig fysisk form og vejrtrækningsproblemer. Grålig hud, slim i halsen og iltapparater, der begrænser ens bevægelsesfrihed. Det er nogle af de følger, som patienter med sygdommen KOL må leve med.

– Det er virkelig ubehageligt ikke at kunne trække vejret. Det kan føles, som om at man skal dø, og det gør selvfølgelig patienterne meget utrygge, siger Ida Lindhardt Jensen, der er studerende på ingeniørhøjskolen på linjen Sundhedsteknologi. Sammen med fire andre studerende har hun taget et valgfag, hvis målsætning er at udvikle tekniske løsninger, der kan forbedre patienters livskvalitet. Og gruppen valgte KOL som deres fokusområde.

– Man vurderer, at op mod 430.000 lider af KOL, men at kun 50 procent af dem faktisk er diagnosticeret. Mange benægter, at de har KOL, og tror, at de bare har en voldsom hoste, forklarer Anne Traberg-Tolboe, der også er med i arbejdsgruppen.

KOL er en luftvejssygdom, der nedbryder lungerne netop der, hvor ilten overføres fra lungerne til blodet. Sygdommen kan ikke helbredes og er en af de største dødsårsager i Danmark. Problemstillin-

gen var derfor at finde en løsning på, hvordan disse patienter kan behandles hjemme, hvor de føler sig trygge, og samtidig udvikle måleudstyr, der kan lave målinger af for eksempel blodets iltindhold, der er præcise nok til, at de kan bruges til at sige noget om patienternes sundhedstilstand.

Patienten i centrum

– Sygdommen har en social slagside. 85-90 procent af patienterne er rygere eller eksrygere. Og rygerlunger, som sygdommen også kaldes, er ikke et positivt klingende ord. Derfor og på grund af de fysiske udfordringer isolerer mange af patienterne sig i deres hjem, forklarer Anne Traberg-Tolboe.

Ideen bag projektet var at udvikle en sensor, der skal måle patienternes iltgennemstrømning. Ved at de får indblik i deres sygdomsforløb, kan det give patienterne ro i sindet. For eksempel om det er okay at bevæge sig lidt, eller om det er på tide at lægge sig ned og slappe af.

– Utrygge patienter er immobile patienter. Men motion er det eneste, der hjælper på KOL. Motion gør iltoptagelsen bedre og dermed patienternes vejrtrækning lettere, siger Bjarke Nørkjær Rahbek, en tredje af gruppens medlemmer, der læser IKT.

– Vi arbejder med patienten som udgangspunkt. Blandt andet har vi lavet en prototype på en app, som

man kan få til sin iPad. KOL er ofte en sygdom, man får sent i livet, så det skal selvfølgelig være et meget brugervenligt program, der giver en helt enkel oversigt over, hvordan det går med sygdommen, forklarer Ida Lindhardt Jensen.

I det syv uger lange undervisningsforløb, hvor de studerende arbejdede med sensorapparatet, skulle de blandt andet foretage prøvemålinger, skrive et videnskabeligt paper, som skulle fremlægges på en efterligning af en international konference.

– Det er skønt med den praktiske tilgang, som er indbygget i faget. Det er jo netop det, vi skal lave som færdiguddannede, altså at finde konkrete løsninger på problemstillinger. Derfor giver det god mening at øve sig i at få hænderne i det, siger Bjarke Nørkjær Rahbek.

En prototype med fremtid

Men det er ikke kun KOL-patienterne, der har gavn af gruppens forskning. For utrygge patienter er en stor udgift for sygehusvæsenet.

– Det koster omkring 4.500 kroner i døgnnet at have en patient liggende i en sygehusseng, så fremtidens forskning skal tænke i, hvordan en større del af behandlingen kan foregå i patienternes eget hjem, uddyber Ida Lindhardt Jensen.

Men der er et stykke vej igen, før prototypen og studieprojektet kommer til at være en alminde-

lig bestanddel af KOL-patienters hverdag.

– Kvaliteten af data er afhængig af forskellige ting: for eksempel om patienten sidder stille imens, eller tager han sig måske en smøg og så videre. På sygehuset er der jo en sygeplejerske til at overvåge, at målingerne bliver lavet korrekt. Og hvis patienterne skal kunne lave målingerne hjemme hos sig selv, skal der ud over sensorer til at måle iltmætningen også være sensorer, der måler kvaliteten af målingen. Det er også noget af det, vi har set på, forklarer Bjarke

Nørkjær Rahbek.

Den del, hvor det indsamlede data kan sendes direkte til lægen, er endnu ikke udviklet. Så selvom undervisningen er slut, så er der stadig mange ting, der skal tænkes igennem. Gruppen arbejder videre med projektet i blandt andet bacheloropgaver og forskningsprojekter, som de nu er i fuld gang med at søge fondsmidler til, så deres sensor forhåbentlig kan komme til at gøre KOL-patienternes hverdag lettere. ■

ARBEJDSGRUPPEN BAG DEN NYE KOL-SENSOR:

De fem studerende har lavet KOL-sensoren i forbindelse med kurset Applied pervasive computing på ingeniørhøjskolen, som adjunkt Christian Fischer Pedersen og lektor Stefan Wagner står bag. Er du interesseret i at høre mere om muligheden for at tage forløbet, næste gang det bliver udbudt, kan du skrive til cfp@iha.dk.

Bjarke Nørkjær Rahbek,
informations- og
kommunikationsteknologi

Christian Vraa,
informations- og
kommunikationsteknologi

Anne Traberg-Tolboe,
sundhedsteknologi

Just Nielsen,
informations- og
kommunikationsteknologi

Ida Lindhardt Jensen,
sundhedsteknologi

Ph.d.-studerende: Formidlingskurser rustede mig til at undervise

PH.D. Henrik Seeberg har som ph.d.-studerende haft stor gavn af at deltage i formidlingskurser. Gennem kurserne har han fået gode råd at læne sig op ad og konkrete værktøjer til at tackle en undervisningssituation.

Af Peter Nicolaisen

pn@adm.au.dk

Rigtig mange ph.d.-studerende bliver sat til at undervise under deres uddannelse. Det kan være svært, når man ikke er vant til at formidle sin viden til andre mennesker end eksaminatorer eller ligeværdige kollegaer. Henrik Seeberg fra statskundskab er en af de ph.d.-studerende, der har

prøvet kræfter med formidlingens vanskelige kunst. Han har båret ansvaret for et helt holds undervisning på sine skuldre, når han har afholdt seminarer. Selvom han havde prøvet at stå foran tavlen tidligere, fik Henrik Seeberg alligevel et udbytte af at være til kurserne.

– Kurserne har givet mig noget at læne mig op ad. Nu kan jeg sige, at jeg er blevet anbefalet at gøre tingene på en bestemt vis. På den

måde føler jeg ikke, at jeg kaster mig ud i blinde efter min egen mavefornemmelse. Det har givet mig en målestok at navigere ud fra, siger han.

Interessant at få ekspertviden

I forvejen havde han en del undervisnings erfaring fra tidligere forløb, men alligevel engagerede han sig i formidlingskurser, som bliver tilbudt ph.d.-studerende på alle universitetets hovedområder.

– Jeg synes ikke, at jeg havde noget at tabe ved at deltage i kurserne. Det var ikke specielt arbejdskrævende, og jeg synes, at det var interessant at få ekspertens bud på den gode undervisning, siger Henrik Seeberg, der også blev opfordret til at tage kurserne af ældre ph.d.-studerende.

På kurserne blev han oplært i undervisning af ansatte fra Center for Læring og Uddannelse. Kurserne havde blandt andet til formål at lære de ph.d.-studerende at få undervisningen til at stemme overens med eksamensformen samt at formidle deres stof på en interessant og indlevende måde.

Henrik Seeberg pointerer, at det især er kursernes meget virkelighedsnære karakter og udprægede brug af cases, der gjorde dem lærerige.

Et stort ansvar at undervise

De fleste ph.d.-studerende oplever det som et ansvarsfuldt hverv at være underviser, fordi man skylder de yngre studerende en undervisning af høj faglig kvalitet, fortæller Henrik Seeberg. Samtidig kræves det også af de ph.d.-studerende, at de underviser i øjenhøjde. De overvejelser fyldte også i Henrik Seebergs hoved, inden han første gang trådte ind i underviserrollen.

– Jeg oplevede, at jeg pludselig fik et stort ansvar i forbindelse med de seminarer, jeg skulle holde. Derfor ville jeg gerne opsøge de råd, jeg kunne få. Det er jeg rigtig glad for, at jeg har gjort. De erfaringer, jeg har gjort i forbindelse med formidlingskurserne, bruger jeg rigtig meget i min undervisning. ■

Frivillige eller obligatoriske didaktikkurser?

PH.D. Det er op til den enkelte ph.d.-skole at vedtage, om didaktikkurser skal være obligatoriske for dens forskerstuderende. UNLvers har snakket med formanden for de ph.d.-studerende og lederne af universitetets fire ph.d.-skoler for at høre deres meninger om kurserne i formidling.

Af Peter Nicolaisen

pn@adm.au.dk

Camilla Bjarnøe Jensen, formand for ph.d.-foreningen AUPA

Kvaliteten er vigtigst

Både på tværs og inden for de fire hovedområder er der stor forskel på omfanget og typen af formidling, de ph.d.-studerende skal levere gennem deres uddannelse. Det vigtigste er derfor, at de udbudte kurser er på et tilstrækkeligt højt niveau, så de tilfredsstiller behovet hos de ph.d.-studerende, uanset om de er 'nye' formidlere eller har noget erfaring med i bagagen.

Formidling er ikke noget, man per automatik kan. Det er noget, man lærer. Formålet med kurserne skal være at få fyldt de ph.d.-studerendes værktøjskasser op med endnu flere formidlingsredskaber.

Lise Wogensen, Health

Umiddelbart ingen udsigt til obligatoriske formidlingskurser

Det er meget forskelligt, hvor meget ph.d.-studerende hos os underviser, og det er heller ikke alle, der efter deres ph.d. kommer til at stå i en undervisningssituation. Derfor behøver undervisningskurserne heller ikke at være obligatoriske.

Man skal huske på, at en ph.d.-studerende også skal profilere sig i forhold til sin fremtidige karriere, og hvis der er større behov for andre kurser, så skal vedkommende ikke bruge ECTS på et formidlingskursus, som han/hun ikke får brug for fremover. Når det er sagt, skal man selvfølgelig sikre sig, at hvert hovedområde har et tilbud, som henvender sig til dem, der gerne vil løfte undervisningsbyrden, og som efterspørger redskaber hertil.

Vi vurderer hele tiden vores kursustilbud, og der er allerede kurser, hvor der indgår noget formidling.

Det er en balance mellem det obligatoriske og det valgfrie. Den har vi nok ikke fundet hos os endnu, men det er noget, vi vil arbejde på fremover.

Per Baltzer Overgaard, BSS

Flere obligatoriske didaktikelementer i fremtiden

Som det ser ud nu, er didaktikkurser ikke obligatoriske hos os. Det er noget, vi arbejder på. Vi er endnu ikke parate til semester efter semester at levere kurser med den rette volumen og kvalitet. Derfor kan vi ikke være så firkantede omkring det her endnu.

Den gamle model med, "nu sætter vi dem ud og undervise, og så lærer de det nok," den holder ikke helt vand. Man kan ikke bare antage, at ph.d.ere har et naturgivet talent for at undervise.

I fremtiden vil der komme et krav om et minimum af formel træning i didaktik, før man første gang træder ind i en stor undervisnings sammenhæng. Det er hævet over enhver tvivl.

Folk med god kernefaglig tyngde har et stort underviserpotentiale, men det handler også meget om at lære at organisere ting og om at kommunikere med folk, der er et helt andet sted end en selv rent fagligt. Man skal lære at finde de studerende der, hvor de er, og ikke der, hvor man kunne tænke sig, at de var.

Jes Madsen, ST

Ikke alle studerende underviser

Bekendtgørelsen siger, at vi skal tilbyde de studerende kurser og vejledning i undervisning, og det gør vi også. Vi opfordrer de studerende til at følge dem, og det gør en stor del af de studerende også, men ikke alle.

Indtil videre har vi besluttet, at det skal være et tilbud og ikke være obligatorisk. Det hænger sammen med mange ting. Vi har en meget forskelligartet skare af studerende, og det er meget forskelligt, hvad de er involveret i af formidling og undervisning, så der er ikke et one size fits all-kursus. På nogle fag er mange studerende involveret i undervisning som instruktører og lignende, mens der på andre fag næsten ingen er af den slags.

Et andet aspekt er, at jo mere man gør obligatorisk, jo mindre mulighed er der for, at de studerende selv kan stykke et relevant kursusprogram sammen og få plads til kurser, som måtte være endnu mere relevante for deres uddannelser. Derfor er der ikke planer om at gøre didaktikkurserne obligatoriske.

Johnny Laursen, Arts

Kurser skal ruste ph.d.ere til at undervise

Vi har som en af de allerførste opgaver ph.d.-skolen at udforme en politik på dette område. Min forventning er, at vi gør et kursus i universitetsundervisning obligatorisk for alle nye ph.d.-studerende med undervisningsopgaver.

Det er vigtigt, at ph.d.-studerende ikke bliver kastet ud i undervisningsopgaver uden at have fået støtte til det. At være ph.d.-studerende er i forvejen en stor udfordring, for man skal jo vise faglige resultater. Det kan i sig selv være stressende. Hvis der oven i købet kommer nogle opgaver, som man føler et stort ansvar for og ikke er blevet rustet til at løfte, så kan det jo skabe en svær arbejdssituation.

Min forventning er, at de studerende vil se det her som en hjælp. Det er i hvert fald sådan, det er tænkt. Alle ph.d.-studerende kan lære noget af et kursus i universitetsundervisning. Det er udgangspunktet. Hvis der findes naturtalenter inden for undervisning, kan man jo håbe på, at de vil dele deres kompetencer med de andre kursusedtagere.

De tunge europæere udfordrer statskasserne

AUGUSTUS Europæerne har taget den amerikanske fedmeepidemi på sig, og fedtlagene på sidebenene bliver formentlig ikke mindre i fremtiden. De europæiske velfærdsstater står over for en vægtig udfordring.

Af Peter Nicolaisen

pn@adm.au.dk

Der var engang, hvor en almindelig arbejdstager ikke kunne skrive mails, men selv var nødt til at bevæge sig hen til sin kollega for at formidle sit budskab. Der var heller ikke maskiner til at bære tunge genstande, hvorfor lagerarbejderne selv måtte smøge ærmerne op og tage fat. Men den tid er ovre. Datidens fysisk aktive samfund er overalt i Europa blevet tromlet ned af nutidens fedmefremmende samfund, hvor bevægelse oftest sker som et aktivt tilvalg i form af en løbetur eller en tur i fitnesscentret.

Europa er et fedt sted

I Danmark er fedmespørgsmålet meget debatteret, aktuelt i forbindelse med indførelsen af skatter på usunde varer. Kigger man på et europakort, er det dog ikke i Danmark og de andre nordiske lande, at det står værst til. Det fortæller Bjørn Richelsen, der er professor i klinisk ernæring og tidligere formand for Ernæringsrådet.

– Fedme er blevet et meget stort problem i Middelhavslandene, hvor det næsten står lige så slemt til som i USA, mens de nordiske lande er det sted i Europa, hvor forekomsten af svært overvægtige er lavest, siger han.

I de nordiske lande er 14-15 procent af de voksne overvægtige, mens tallet er helt oppe på 27-28 procent i et land som Grækenland.

– Overordnet kan man sige, at fedme er en stor sundhedsstrusel i hele Europa. Vi er stadig lidt bag USA, men det ser ud til, at vi følger i samme stigningstakt, siger Bjørn Richelsen.

Forskellen mellem Nord- og Sydeuropa skyldes ifølge Bjørn Richelsen, at nordeuropæerne har en større tradition for at bevæge sig, og at cyklen bliver mere flittigt brugt, jo længere nordpå man kommer i Europa.

Samfundet gør os fede

At der alligevel står XXL i nakken på flere og flere europæere, skyldes den måde, vi har indrettet vores samfund på. I hvert fald hvis man spørger Bjørn Richelsen, som i mange år har dedikeret sin tid til forskning i fedme og motion. Han forudser, at der skal ske fundamentale ændringer i europæernes adfærdsmønstre, hvis ikke antallet af overvægtige skal fortsætte med

at stige.

– I nutidens samfund kan man spise 24 timer i døgnet.

Hvis man skal ind og have benzin på bilen midt om natten, så kommer man ud med en fransk hotdog og en cola. Samtidig er der blevet mere og mere inaktivitet. Man sidder typisk foran computere og fjernsyn i rigtig mange timer. Den udvikling fører til, at man let kommer til at spise mere, end man har brug for.

Bjørn Richelsen forudser, at de europæiske befolkninger behøver politisk hjælp, hvis en samfundsmæssig bælteindspænding skal blive en succes.

– Kuren er vanskelig, fordi mennesket selv har valgt den her samfundsudvikling. Vi foretrækker bekvemmelighed.

Vi har valgt, at alt skal være så tilgængeligt som muligt, og bagsiden af tilgængelighed er fedme. Hvis man skal prøve at stoppe fedmeepidemien, bliver man fra politisk side nødt til at kigge på lovgivningen, siger han.

Bjørn Richelsen peger på, at det er normal procedure at forholde sig til miljøet, når man laver lovgivning på mange områder. På samme måde mener han, at det også er nødvendigt, at man indtænker fedmeproblematikken, når man laver love om boligbyggeri, skoler og mange andre ting, hvis

man vil fedmen til livs.

– Det handler om at gøre sund mad og mere bevægelse mere tilgængeligt, siger han.

Fedmeforskeren peger på, at nationalstaterne naturligvis skal tage deres del af ansvaret, men at initiativerne mod fedme i høj grad også skal foregå på EU-plan, fordi eksempelvis reklamer og fødevarerirksomheder er grænseoverskridende.

Staterne skal løfte tunge befolkninger

Hvis EU og nationalstaterne ikke får has på europæernes overvægt, er perspektiverne dystre for de i forvejen udsultede statskasser. For nok er fedme en belastning for den enkelte, men også velfærdsstaterne kan miste pusten ved udsigten til stadig flere tykke borgere. I den forbindelse er det interessant at kigge på, hvordan europæerne har designet deres velfærdssystemer.

I de europæiske lande har staten spillet en større rolle i forhold til befolkningens adgang til sundhedssystemet, end den har gjort i for eksempel USA, hvor det traditionelt har været den enkelte amerikaners eget ansvar at forsikre sig – noget, som Obamas sundhedsreform har forsøgt at lave om på. Denne arv gør det ifølge Nabanita Datta Gupta, professor i økonomi med speciale i sundhedsøkonomi,

svært for de europæiske stater at stille de overvægtige personligt til regnskab for de overflødige kilo. Særligt i de nordiske lande ville det i hendes øjne være vanskeligt for staterne at skabe incitament til at tabe sig.

– I USA har der været fremsat forslag om, at man skulle kræve højere sundhedsforsikring af fede mennesker, og det diskuteres stadig. Det samme forslag ville være meget kontroversielt her i Norden. Her har alle en følelse af, at de fortjener velfærdsydelse. De nordiske velfærdsstater er universelle. Det vil sige, at alle betaler til sundhedsvæsenet gennem den generelle skat. Den indretning gør det til en fælles omkostning for samfundet, når overvægtige skal behandles for slidte led eller forhøjet kolesteroltal. Folk tager velfærdsydelse mere for givet her end i USA, siger hun.

I et samfund, hvor alle har lige ret til velfærdsydelse, er det svært at stille de overvægtige til ansvar for deres ekstra kilo ifølge Nabanita Datta Gupta. Men også i et system som det tyske, hvor det langt hen ad vejen er arbejdsgiverne, der finansierer sundhedsydelse, forudser Nabanita Datta Gupta, at en fedmeepidemi vil få store negative konsekvenser.

– I Tyskland kan man forestille sig, at man som arbejdsgiver vil

være mindre tilbøjelig til at ansætte overvægtige medarbejdere, fordi det er alment kendt, at overvægtige mennesker generelt har flere helbredsproblemer. Det vil virksomhederne selvfølgelig være meget opmærksomme på, når det er dem, der skal finansiere medarbejdernes sundhedsforsikringer. Der er derfor en risiko for, at de tykke mennesker, også de raske og produktive, bliver ekskluderet fra arbejdsmarkedet.

Nabanita Datta Gupta pointerer, at det er en meget vigtig opgave for de europæiske stater at stoppe fedmeepidemien, hvis kvaliteten af sundhedssystemerne skal bevares.

– Hvis den nuværende udvikling i Europa fortsætter, vil vi se stigende omkostninger i sundhedssystemerne som følge af fedmeepidemien. Det har vist sig, at overvægtige lever længere end for eksempel rygere, og der er flere omkostninger forbundet med overvægtige personers helbredsproblemer set over en livstid. Der er derfor en overhængende risiko for, at de europæiske sundhedssystemer bliver overbelastede, siger hun. ■

ARTIKLEN ER EN DEL AF ALUMNEMAGASINET AUGUSTUS, DER HAR TEMA OM EUROPA. LÆS HELE MAGASINET PÅ AU.DK/AUGUSTUS

Illustration: Louise Thrane Jensen

Se finalen i Student Music Awards

Den 26. april bliver vinderne af dette års Student Music Awards fundet ved en stor konkurrence i Stakladen. De fem finalister, som er blevet fundet via brugerafstemning på aa.dk, vil blive bedømt af en ekspertjury, inden den endelige vinder kåres. Konkurrencen starter klokken 20.00, og adgangen er gratis.

De fem bands i finalen er The Seducers, The Boy That Got Away, Farewell Carousell, Like A Tiger og Plöw. Vinderne skal spille ved Danmarks største fredagsbar i Universitetsparken til september.

Ny e-læringsplatform sendes i udbud

Aarhus Universitet er nu ved at være klar til at investere i en ny e-læringsplatform, et såkaldt Learning Management System (LMS). – Det er et stort og ambitiøst projekt med mange aspekter, som kræver grundig forberedelse. Vi regner derfor ikke med, at systemet er helt udrullet før i starten af 2014, fortæller Berit Eika, som er formand for styregruppen bag det nye system.

Indkøbet af LMS vil foregå hen over sommeren 2012, og systemet bliver taget i brug på enkelte udvalgte undervisningsforløb i foråret 2013, men altså først over hele universitetet i 2014. Læs mere på studerende.au.dk

496-bevægelsen fastholder: Vi HAR betydning

PARKKOLLEGIERNE | I sidste nummer af UNlvers sagde Kollegiebestyrelsens formand Bent Müller, at protestbevægelsen "496 – Bevar Parkkollegierne" ingen indflydelse har haft på beslutningen om at udskyde ombygningsplanerne for Parkkollegierne. Det går protestbevægelsen nu selv i rette med.

Af Lasse Emil Frost

lef@adm.au.dk

”Det er alene en økonomisk beslutning. Og det er alene bestyrelsens beslutning.” Sådan fremlagde formand for Kollegiebestyrelsen Bent Müller beslutningen om at udskyde ombygningsplanerne af Parkkollegium 1, 2 og 3 på ubestemt tid i det seneste nummer af UNlvers. Parkkollegierne bag protestbevægelsen "496 – Bevar Parkkollegierne" mener imidlertid ikke, at deres rolle i projektets foreløbige kuldrejning kan afskrives så nemt.

– Vi føler, at vi oven på beslutningen nu har vundet første omgang. Vi står dog desværre over for en kollegiebestyrelse, der sidder meget længere tid, end vi kollegianere bor i Universitetsparken. Og hvis de bare kører deres sædvanlige ventespil, så kan de måske om nogle år få gennemtruffet den ombygningsplan, vi mener, er til skade for kollegieånden og campusstemningen i Universitetsparken, siger talsmand for "496 – Bevar Parkkollegierne" Bo Tranberg.

Kollegianerne forhindrer fondsmidler?

Kollegiebestyrelsen havde søgt en masse penge til ombygningsprojektet. De fik 20 millioner for lidt. De penge, der dog kom i hus, skulle imidlertid bruges senest til september. Bestyrelsen var derfor nødsaget til at satse og sætte ombygningen til at starte allerede til august af frygt for pludselig at stå og mangle endnu flere midler. Ifølge Bo Tranberg havde "496 – Bevar Parkkollegierne" en finger med i, at projektet ikke fik de resterende fondsmidler, Kollegiebestyrelsen ellers havde søgt om.

– Vi nedsatte en arbejdsgruppe af økonomer og jurister, som udfærdigede noget materiale med en masse gode argumenter imod ombygningsplanen. Det sendte vi så ud til alle de fonde, vi vurderede, bestyrelsen kunne have søgt om midler hos. Der-

udover har vi gjort alt for at gøre det til en dårlig historie i medierne, siger han.

Kollegiebestyrelsens formand Bent Müller er fortørnet over talsmandens udmelding.

– Det undrer mig, at man fra kollegianernes side forsøger at forhindre, at kollegierne får midler udefra. Set i et overordnet perspektiv er det jo fuldstændig imod al fornuft, siger han og uddyber, at Bo Tranberg "gætter sig frem," når han hævder, at bevægelsen har haft indflydelse på beslutningen om udskydelse.

Bo Tranberg erkender, at diskussionen om bevægelsens indflydelse alene er påstand mod påstand.

– Men jeg vælger stadig at tro på, at vi har haft noget at sige. Og så kan Bent Müller jo sagtens sige, at det har vi ikke haft, men det kan han jo heller ikke dokumentere på nogen måde, siger han.

Fra konfrontation til konstruktive forslag

For nogle år siden eksisterede en lignende protestbevægelse blandt kollegianerne. Den gik dog i sig selv igen, da det ikke så ud til, at ombygningen blev til noget alligevel.

– Og det er næsten vores bedste argument for ikke at stoppe nu, selvom vores mål tilsyneladende er nået. Vi har stadig et rigtig godt momentum, vi lige forsøger at udnytte til at samle alt det materiale ind, vi har fra de forskellige arbejdsgrupper, og få lavet en masse evalueringer. Vi vil rigtig gerne lave en manual til fremtidige bevægelser, siger Bo Tranberg.

Her i foråret forsøger bevægelsen desuden i samarbejde med Kollegianerrådet at lave en workshop, som gerne skulle munde ud i en samlet ombygningsmodel, kollegianerne kan stå inde for.

– På den måde viser vi også, at vi ikke bare er imod ombygning og renovering generelt. Det er blot bestyrelsens plan, vi ikke kan stå inde for. Vi har hidtil været meget konfrontatoriske, men nu er det tid til at lægge bevægelsen i dvale og overlade det til Kollegianerrådet at vedligeholde dialogen med bestyrelsen, siger Bo Tranberg.

Bent Müller ser frem til et konstruktivt forslag fra kollegianerne.

– Men vi har også gennem hele processen lyttet til de ønsker, de har haft. Vores plan er i høj grad lavet på den baggrund. Man kan derfor ikke forvente, at vi vender ryggen til projektet, siger han. ■

Why not enter for the Venture Cup?

If you have an idea for a business venture and would like to release your inner entrepreneurial spirit, the upcoming version of the Venture Cup is the perfect occasion for you! Entering the competition is free of charge, and your project can be in either Danish or English – although the organisers recommend that you write in English. The Venture Cup runs competitions all year round, and in the spring there will be five different categories and five prizes of DKK 50,000 each. The best idea in the whole competition will also receive an additional award of DKK 200,000. Participants should submit their business plans before 7 May, and you can read much more about the competition and the rules at venturecup.dk

Student Music Awards: the final!

On 26 April the winners of this year's Student Music Awards will be announced at a major competition to be held at Stakladen. The five finalists, who have been found via a ballot conducted on aoa.dk, will be judged by a jury of experts before the final winner is announced. The competition starts at 8 pm, and entrance is free of charge.

The five bands in the final are The Seducers, The Boy That Got Away, Farewell Carousell, Like A Tiger and Plöw. The winner will be playing at the biggest Friday bar in Denmark in the University Park in September.

Foto: Sebastian Sjögren

Ready, set, sail ... and drink!

BOAT RACE The biggest event organised by students in Scandinavia takes place in the University Park on 3 May, and this is one that international students at AU should definitely not miss!

By **Melissa Hutsell**

meh@adm.au.dk

Party committees from various AU departments paddling across the lake in the University Park and drinking beer against the clock, with the winner of this very special Aarhus Boat Race being presented with a golden bedpan. It doesn't sound like something that would ever attract massive crowds and huge enthusiasm. But it does! And any international students wanting to go home with an indelible impression of a uniquely Danish event should come along to the University Park on 3 May just after mid-day to join in the fun.

Twelve different AU departments will be paddling their boats and drinking against the clock, hoping to make it to the final round and win the trophy. Christian Emil Møller and Andreas Bugge Tinggaard, who organise the event and are part of the Medicinerhus team, compare the occasion to the Roskilde Festival: "The park is packed with 20,000 people," says Andreas. "Half the event is about the competition, and half is about socialising."

The day begins early as people arrive at the park around 7 or 8 in the morning in order to get the best spots, enjoy their breakfast and start drinking. "That's what it's all about," says Andreas. Christian explains that some people even camp out in tents and have a barbecue the night before the race. Before the competition begins,

each team makes a grand entrance. Andreas says that the audience gets extremely excited and that the intros, perhaps bigger than the whole race, can get crazy. Christian and Andreas both explain that one year an elephant was used in an introduction. "I get nervous just thinking about it," says Christian, as he reminisces about last year's introductions.

Then the competition starts. Each team member begins by drinking a beer as fast as possible, spinning around ten times, and jumping into a boat to paddle across the lake. The teams train for the event for months before the big day. This year, René Holten Poulsen, who won a silver medal in canoeing at the Beijing Olympics, came along to help the teams prepare. "People take this seriously," says Christian.

They also take their drinking seriously: who can drink a beer faster than anyone else? "We have competitions between ourselves," says Andreas. He explains that the quickest beer drinker can finish a bottle in 2.2 seconds. "There are lots of different techniques. Some people spin the bottle while they drink it, and people have even broken teeth trying," adds Christian.

So if you'd like to witness a deeply serious competition featuring huge excitement and thousands of fanatical spectators – plus a generous helping of Danish irony and alcohol culture thrown in for good measure – don't miss the great event on 3 May. This is a day you will never forget! ■

But what does that mean in English?

TRANSLATIONS Following an article in UNivers, the Danish government is placing more focus on translating the most important information from the public sector into English.

By **Kristian Serge Skov-Larsen**

ksl@adm.au.dk

What do I need to get a Danish CPR number, how do I open a bank account, how do I register my change of address, how do I register my children for school, and when do I need to submit my tax return?

This is the kind of vital information that international researchers and students moving to Denmark need – but it can be difficult to find in English on the homepages published by the public sector in Denmark (borger.dk and skat.dk, for instance).

As mentioned in the last issue of UNivers, the Municipality of Aarhus has already done a great deal to translate vital information for citizens from other countries – while the national homepages published by the state still have some way to go. But the Danish Minister of Finance and the spokesperson for IT affairs from the largest party in the government (the Social Democrats) are now giving the translation of this kind of information higher priority.

"This isn't going to be one of those endless IT projects that we've seen recently. The Minister of Finance and I have fast-tracked the job of looking into this area, and the conclusions should be ready in May. We should already have the most important translations done by September," says Trine Bramsen, spokesperson on IT affairs for the Social Democrats.

UNivers has helped to increase the focus

She says that this area has been on her party's wish list for a long time, and that the new government is focusing even more on the task following an article in UNivers.

"More and more people are coming to Denmark to work and study. So we want to find out what kind of information they need and then make sure that it is available in English – on borger.dk, for instance," she says.

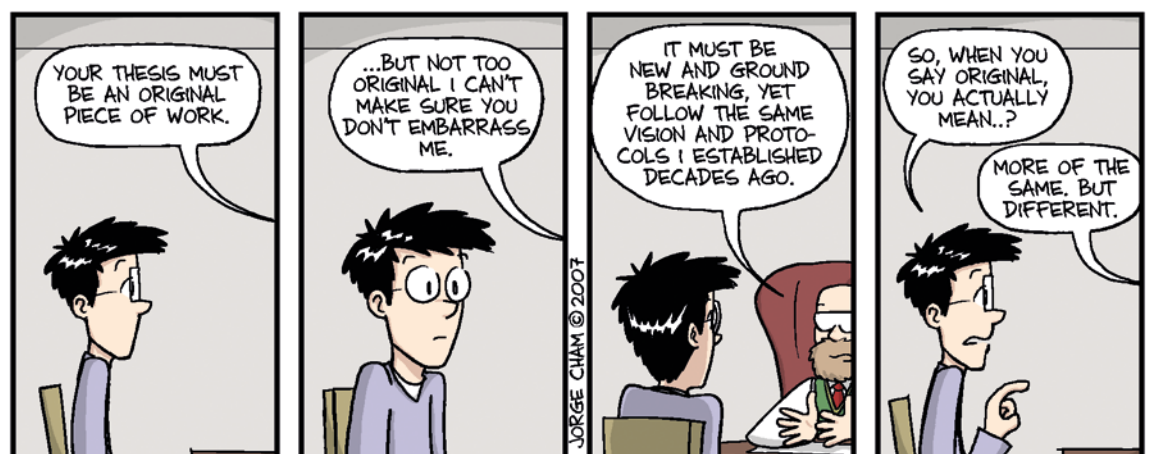
Trine Bramsen explains that the government will be focusing on the most important information first so the translation job can be done as quickly as possible. This means that international staff and students should not expect the major self-service systems to be available in English at first.

"The most important thing is to get some material translated immediately. It would be easy enough to start translating all the material published by the public sector in Denmark, but the risk is that this would take years. So at first we'll be keeping it as simple as possible, making sure that answers to the most important questions are available as quickly as possible," she says. ■

FOR MORE ABOUT PUBLIC-SECTOR INFORMATION IN ENGLISH, CHECK OUT THE LAST ISSUE OF UNIVERS AT AU.DK/EN/UNIVERS

COMEBACK TO COMIC STRIP ABOUT UNIVERSITY LIFE

Jorge Cham has a PhD in mechanical engineering, specialising in robots, and he is a former research professor at the California Institute of Technology. He's also world famous for his comic strip about university life. Each month 4.5 million people visit his homepage to read "Piled Higher and Deeper", as the comic strip is called.

AARHUS UNIVERSITET

”- I nutidens samfund kan man spise 24 timer i døgnet.”

Læs mere om den europæiske fedmeepidemi på side 13.

UNIVERS

STUDENTER SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ DEBAT ■ PARKKOLLEGER ■ FEDMEFORSKNING ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Jesper Røis

STILHED FØR STORMEN

Mens parken venter på rykind fra op imod 20.000 tilskuere, træner kapsejladsholdene hårdt til konkurrencen den 3. maj. Læs tillægget om Kapsejladsen og se hele programmet for dagen i denne avis.

DENMARK IN ENGLISH?

FOLLOWING AN ARTICLE IN UNIVERS, THE DANISH GOVERNMENT IS PLACING MORE FOCUS ON TRANSLATING IMPORTANT PUBLIC INFORMATION.

READ MORE > PAGE 15

PARKKOLLEGER TIL DEBAT

DER ER LANGT FRA ENIGHED OM, HVORVIDT DET VAR STUDENTERPROTESTERNE, DER SKRINLAGDE PLANERNE OM AT RENOVERE PARKKOLLEGERNE.

LÆS MERE > SIDE 14

PH.D.-UNDERVISERE

HVAD FÅR MAN UD AF ET FORMIDLINGSKURSUS, OG SKAL DET VÆRE OBLIGATORISK FOR PH.D.-STUDERENDE AT LÆRE AT UNDERVISE?

LÆS MERE > SIDE 12

MERE TRYK MED KOL

LETTERE HVERDAG FOR PATIENTER MED EN FRYGTET LUNGESYGDOM. DEN UDFORDRING TOG FEM STUDERENDE OP.

LÆS, HVORDAN DET GIK > SIDE 11

LÆS OGSÅ I DETTE NUMMER